

การทดลองจัดการเรียนการสอนเชิงรุก ในรายวิชาการอ่านภาษาญี่ปุ่นขั้นสูง*

ยุพกา พุกุชิม่า**

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความพึงพอใจของผู้เรียนที่มีต่อการทดลองจัดการเรียนการสอนเชิงรุกในรายวิชาการอ่านภาษาญี่ปุ่นขั้นสูง ผลการศึกษาพบว่าด้านกิจกรรมการเรียนการสอนในชั้นเรียน ในภาพรวมผู้เรียนมีความพึงพอใจในระดับมากที่สุด โดยเฉพาะในประเด็นที่ว่ารูปแบบการเรียนการสอน 1. ช่วยพัฒนาทักษะกระบวนการคิด ทักษะการสื่อสาร ทักษะการทำงานร่วมกับผู้อื่น 2. ส่งเสริมให้นิสัยใช้ทักษะที่หลากหลาย ทั้งฟัง พูด อ่าน เขียน และ การคิด 3. กระตุ้นให้นิสัยมีส่วนร่วมในกิจกรรมในชั้นเรียน และ 4. ฝึกฝนให้นิสัยยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น สำหรับคุณลักษณะของครูผู้สอน พบว่าผู้เรียนเห็นด้วยมากที่สุดในทุกประเด็น โดยให้คะแนนเต็มในด้านความรู้ ความสามารถในการสอน และความพร้อมในการสอน สำหรับผลลัพธ์การเรียนรู้ตามกรอบ

* งานวิจัยนี้ได้รับหนังสือรับรองการพิจารณาจริยธรรมการวิจัย COA No. COA62/035 จากคณะกรรมการจริยธรรมวิจัยในมนุษย์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ณ วันที่ 17 กันยายน 2562

** รองศาสตราจารย์ประจำภาควิชาภาษาตะวันออก คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ติดต่อได้ที่: fhumykf@ku.ac.th

มาตรฐานการเรียนรู้ 5 ด้าน ผู้เรียนประเมินว่าได้รับครบทุกด้านในระดับมากขึ้นไป ผลการศึกษาสามารถสรุปได้ว่า การจัดการเรียนการสอนเชิงรุกในรายวิชา “การอ่านและอภิปรายภาษาญี่ปุ่น” ช่วยให้เกิดการเรียนรู้ตามกรอบมาตรฐานผลการเรียนรู้ 5 ด้าน ผู้เรียนมีความกระตือรือร้น ยอมรับ และให้การสนับสนุนรูปแบบการเรียนการสอนดังกล่าว

คำสำคัญ: ความพึงพอใจของผู้เรียน; การเรียนการสอนเชิงรุก;
รายวิชาการอ่านภาษาญี่ปุ่น; มาตรฐานผลการเรียนรู้ 5 ด้าน

The implementation of Active Learning in an Advanced Japanese Reading Class*

Yupaka Fukushima**

Abstract

The objective of this research was to study student's satisfaction towards an implementation of active learning in advanced Japanese reading class. The results found that, regarding the classroom activities, overall the students were most satisfied with active learning instructional model. Especially, students thought that active learning one, helped them develop their thinking skills, communication skills and collaboration skills. Second, promoted them to use various skills such as listening, speaking, reading, writing including thinking skills. Three, encouraged students to participate in the classroom activities. Finally, fourth, trained students to accept the opinions of the others. Regarding the teacher characteristics, the study found that students were most agreed on all issues. Especially, they gave full points

* This research received a Certificate of Approval COA No. COA62/035 from the Kasetsart University Research Ethics Committee on 17 September 2019

** Associate Professor, Department of Eastern Languages, Faculty of Humanities, Kasetsart University, email: fhumykf@ku.ac.th

for teacher's knowledge, teaching ability and preparedness for teaching. Regarding the achievement of learning outcomes in 5 domain of TQF (Thai Qualifications Framework), the study found that students thought that they achieved 5 domain of learning outcomes. The results of the study can be concluded that the implementation of active learning in a Japanese reading class achieved five domain of learning outcomes of TQF. The students were enthusiastic, accepted and supported the instructional model.

Keywords: Students' Satisfaction; Active Learning;

Japanese Reading Class; 5 Domain of Learning Outcomes

1. บทนำ

การอ่านเป็น 1 ใน 4 ของทักษะการใช้ภาษา และเป็นฐานของทักษะการเขียน ซึ่งยากที่สุดใบบรรดาทักษะทั้ง 4 หลักสูตรที่จัดการเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่นเป็นวิชาเอกในระดับอุดมศึกษาของไทย จึงมักเปิดรายวิชาที่เกี่ยวข้องกับการอ่าน เป็นทั้งวิชาบังคับและวิชาเลือกด้วยตระหนักถึงความสำคัญของทักษะดังกล่าว

สำหรับรูปแบบการเรียนการสอนในวิชาอ่านภาษาญี่ปุ่น Tateoka (2006) ซึ่งสำรวจความคิดเห็นของอาจารย์สอนภาษาญี่ปุ่น 30 คน พบว่า การเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่นแบบดั้งเดิม ส่วนใหญ่นำโดยครูผู้สอน ทำให้ชั้นเรียนขาดความตื่นตัว ผู้เรียนมักเป็นฝ่ายรอรับข้อมูล และผู้สอนไม่อาจรู้ได้ว่าผู้เรียนประสบปัญหาการเรียนตรงไหนบ้าง ขั้นตอนการสอนการอ่าน มักเริ่มจากการที่ผู้สอนแจกเนื้อเรื่องที่กำหนดให้ผู้เรียน เพื่อให้อ่านเตรียมมากก่อนล่วงหน้า กิจกรรมในชั้นเรียนได้แก่ ผู้เรียนตอบคำถามของผู้สอน หรือผู้สอนตอบข้อสงสัยจากผู้เรียน ทำยคาบมีการให้ผู้เรียนพูดคุยแสดงความคิดเห็น หรือความรู้สึกต่อเรื่องอ่าน แต่ด้วยข้อจำกัดของเวลา กิจกรรมนี้มักดำเนินไปอย่างเร่งรีบ เวลาส่วนใหญ่ถูกใช้ไปกับการอธิบายคำศัพท์ หรือการถามตอบเกี่ยวกับเนื้อหาที่อ่าน (Ikeda & Tateoka, 2007) นอกจากนี้ Ishiguro (2012) กล่าวว่า การเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่นในต่างประเทศ ผู้สอนมักเน้นที่จะแปลประโยคภาษาญี่ปุ่นที่อ่านเป็นภาษาแม่ของผู้เรียน เพื่อตรวจสอบความเข้าใจเกี่ยวกับเนื้อหาของผู้เรียน รูปแบบการเรียนการสอนดังกล่าวทำให้การสอนการอ่านภาษาญี่ปุ่นมักประสบปัญหา เช่น “ผู้เรียนรู้สึกเบื่อหน่าย” “ผู้เรียนขาดแรงจูงใจในการเรียน” “ผู้เรียนขาดความกระตือรือร้น มักเป็นฝ่ายรอรับข้อมูล” “บรรยากาศในชั้นเรียนน่าเบื่อหน่าย” เป็นต้น (Ikeda & Tateoka, 2007)

การดำเนินชีวิตในสังคมโลกในปัจจุบัน นอกจากการเรียนเพื่อให้ได้มาซึ่งองค์ความรู้ ผู้เรียนจำเป็นต้องมีทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 ติดตัวด้วย Mori (2015)

กล่าวไว้ในการบรรยายพิเศษหัวข้อ “การเรียนรู้, วิทยาศาสตร์การเรียนรู้: การประยุกต์ใช้ในการเรียนการสอน” ว่าการจัดการเรียนการสอนในศตวรรษที่ 21 นั้น มีประเด็นสำคัญ คือ “การออกแบบชั้นเรียนที่ผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง” “การเรียนรู้แบบร่วมมือ” และ “การกำหนดหัวข้อการเรียนรู้ที่ตรงตามสภาพจริง” ทั้งนี้ พิมพันธ์ เดชะคุปต์ และ พเยาว์ ยินดีสุข (2561) ระบุว่า การเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning)¹ เป็นแนวการสอนหนึ่งที่สามารถใช้เพื่อพัฒนาหรือเสริมสร้างผู้เรียนให้มีลักษณะ และทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21 ซึ่งหมายถึงกิจกรรมการเรียนรู้ที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ฟัง พูด อ่าน เขียน และแสดงความคิดเห็นขณะลงมือทำกิจกรรม ในขณะที่เดียวกัน ผู้เรียนต้องใช้กระบวนการคิด โดยเฉพาะกระบวนการคิดขั้นสูง ได้แก่ การวิเคราะห์ การสังเคราะห์ และประเมินค่าในสิ่งที่กำลังกระทำอยู่ด้วย กล่าวคือการเรียนการสอนจำเป็นต้องเปลี่ยนจากที่ครูเป็นผู้นำ และนักเรียนเป็นผู้รับ ไปเป็นการเรียนการสอนที่ผู้เรียนเป็นผู้ลงมือปฏิบัติ ซึ่งจะช่วยให้การเรียนรู้คงทน ติดอยู่ในความทรงจำของผู้เรียนได้นานขึ้นตามทฤษฎีการเรียนรู้ของ Dale (1969) ซึ่งนำเสนอกรวยแห่งการเรียนรู้ (Cone of Learning) โดยผู้เรียนจะสามารถจดจำในสิ่งที่พูดได้ 70% เมื่อได้ร่วมการพูดคุย อภิปราย และสามารถจดจำสิ่งที่พูดและทำได้ 90% เมื่อได้ลงมือทำกิจกรรมต่าง ๆ

อย่างไรก็ตาม การจัดการเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่นในประเทศไทยยังไม่มีลักษณะของการเรียนรู้เชิงรุกมากนัก โดย Kaewkritsadang (2017) กล่าวถึงปัญหาการศึกษาภาษาญี่ปุ่นในประเทศไทยว่า “ส่วนใหญ่เป็นจัดการเรียนการสอนในลักษณะบรรยายโดยครูผู้สอน ในชั้นเรียนใหญ่ที่มีผู้เรียนจำนวนมาก ใช้ตำราที่เน้นไวยากรณ์” ซึ่งเป็นการสอนโดยยึดครูเป็นหลัก ทำให้การเรียนรู้เป็นแบบ Passive Learning ซึ่งผู้เรียนไม่มีส่วนร่วมในการเรียนรู้เท่าที่ควร สอดคล้องกับที่

¹ ราชบัณฑิตยสถานได้ให้ความหมายของ “การเรียนรู้เชิงรุก” ว่า หมายถึง กระบวนการเรียนรู้ที่ผู้เรียนมีบทบาทในกิจกรรมการเรียนรู้อย่างมีชีวิตชีวา และอย่างตื่นตัว มีความหมายตรงกันข้ามกับ Passive Learning (ราชบัณฑิตยสถาน, 2557, หน้า 10)

พันธ์ศักดิ์ พลสารรัมย์ (2546) ระบุถึงปัญหาการจัดการเรียนการสอนระดับปริญญาตรีในประเทศไทยด้านผู้สอนว่า ผู้สอนมักสอนแบบบรรยาย วิธีการสอนใช้การถ่ายทอดความรู้ ไม่ถ่ายทอดความคิดเป็น ทำเป็น มุ่งเน้นการท่องจำ ไม่สามารถปลูกฝังการรักที่จะเรียนรู้ เน้นภาคทฤษฎีมากกว่าการปฏิบัติ ซึ่งคาดว่าเป็นสาเหตุหนึ่งที่ทำให้ยังมีการกล่าวถึงบัณฑิตของไทยว่า เรียนจบแต่ยังขาดทักษะการทำงาน ในกรณีของนักศึกษาวิชาเอกภาษาญี่ปุ่น พบว่าทักษะที่ยังต้องพัฒนา ได้แก่ “ทักษะการคิดวิเคราะห์” “ทักษะการสื่อสาร” “ทักษะการปรับตัว” “ทักษะการทำงานเป็นทีม” “ทักษะการจัดการและการแก้ไขปัญหา” เป็นต้น (ทัศนีย์ เมธาพิสิฐ และ ยูมิโกะ ยามาโมโตะ, 2560 ; ศิริวรรณ มุนินทรวงศ์, 2561) ทั้งนี้ ศิริวรรณ มุนินทรวงศ์ และ ทัศนีย์ เมธาพิสิฐ (2558) ได้เสนอแนวทางปฏิบัติสำหรับการพัฒนาทรัพยากรบุคคลเพื่อผู้ประกอบการญี่ปุ่นในไทยในศตวรรษที่ 21 ซึ่ง 1 ในนั้นคือ ผู้สอนจำเป็นต้องออกแบบการเรียนการสอนเป็นโครงการที่ส่งเสริมทักษะการสื่อสารกับบุคคลอื่น ให้ผู้เรียนได้เรียนรู้วิธีแก้ปัญหาด้วยตนเอง (Problem-based Learning) ใช้ทักษะทางไอที คอมพิวเตอร์ และทำงานเป็นทีมซึ่งหมายถึงการจัดการเรียนการสอนเชิงรุกนั่นเอง

2. กรอบแนวคิดทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.1 แนวคิด ทฤษฎีเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning)

คำว่า “Active Learning” มีการแปลเป็นภาษาไทยหลายคำ เช่น “การเรียนรู้เชิงรุก” “การเรียนรู้แบบใฝ่รู้” “การเรียนรู้แบบลงมือทำ (ปฏิบัติ)” “การเรียนรู้แบบตื่นตัว” “การเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม” “การเรียนรู้อย่างมีชีวิตชีวา” สำหรับงานวิจัยนี้ กำหนดให้ “Active Learning” ตรงกับคำว่า “การเรียนรู้เชิงรุก”

ปรัชญา ทฤษฎี และแนวคิดที่สนับสนุนการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) ได้แก่ 1. ปรัชญาการศึกษาพัฒนาการนิยม (Progressivism) ซึ่งเชื่อว่าการเรียนรู้เกิดจากการลงมือกระทำ (Learning By Doing) 2. ทฤษฎีสรคินิยม (Constructivism)² ซึ่งเชื่อว่าการเรียนรู้เป็นกระบวนการทางความคิดซึ่งเกิดขึ้นภายในตัวบุคคล ผู้เรียนเป็นผู้สร้างการเรียนรู้ด้วยตนเองอย่างกระตือรือร้นจากประสบการณ์ส่วนบุคคลที่ได้ปฏิสัมพันธ์กับบุคคล และสิ่งแวดล้อมรอบตัวมากกว่าการเป็นผู้รับความรู้ และ 3. แนวคิดการเรียนรู้แบบรวมพลัง (Collaborative Learning Approach) เป็นการจัดการเรียนการสอนที่เน้นการเรียนรู้ร่วมมือกันของผู้เรียนที่มีเป้าหมายในการทำงานเดียวกันโดยการทำงานกลุ่ม (พิมพ์พันธ์ เดชะคุปต์ และ พเยาว์ ยินดีสุข, 2561)

Bonwell & Eison (1991) ให้คำจำกัดความของการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) ว่า หมายถึง “anything that involves students in doing things and thinking about the things they are doing” หรือ “กระบวนการทุกอย่างที่ผู้เรียนกระทำ และใช้ความคิดเกี่ยวกับสิ่งที่พวกเขากระทำ” ตรงข้ามกับ Passive Learning ซึ่งเป็นกระบวนการเรียนรู้แบบเดิมที่ยึดผู้สอนเป็นหลัก โดยผู้เรียนไม่มีส่วนร่วมในการเรียนรู้ ดังเช่นภาพของชั้นเรียนแบบเดิมที่ครูเป็นผู้บรรยาย นักเรียนนั่งฟัง และจดบันทึก ทั้งนี้ Bonwell & Eison ได้สรุปว่ากลวิธีที่จะช่วยส่งเสริมการเรียนรู้เชิงรุกในชั้นเรียนได้แก่ 1. ให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมมากกว่าแค่นั่งฟัง 2. ไม่เน้นการถ่ายทอดข้อมูล แต่เน้นการพัฒนาทักษะผู้เรียน 3. ให้ผู้เรียนได้ใช้ทักษะการคิดขั้นสูง (การวิเคราะห์ สังเคราะห์ การประเมิน) 4. ให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรม (การอ่าน การอภิปราย การเขียน เป็นต้น) 5. เน้นให้ผู้เรียนสำรวจทัศนคติและคุณค่าของตนเอง

² หรือที่เรียกว่า “ทฤษฎีคอนสตรัคติวิสต์” เป็นทฤษฎีการเรียนรู้ในกลุ่มปัญญานิยม (Cognitivism) นักจิตวิทยาที่เป็นรากฐานสำคัญของทฤษฎีนี้คือ เพียเจต์ (Piaget) และ ไวโกทสกี (Vygotsky) (พิมพ์พันธ์ เดชะคุปต์ และ พเยาว์ ยินดีสุข, 2561)

สำหรับบทบาทของผู้สอนในการจัดการศึกษาตามแนวคิดของการเรียนรู้เชิงรุกนั้น พรทิพย์ วงศ์ไพบูลย์ (2560) ได้สรุปไว้ดังนี้ 1. ผู้สอนควรทราบความแตกต่างของผู้เรียนทั้งความถนัด และความรู้พื้นฐาน 2. ควรสร้างบรรยากาศการเรียนให้ผู้เรียนกล้าพูด กล้าตอบ และมีความสุขกับการเรียนรู้ 3. ให้ความสำคัญกับผู้เรียนเป็นหลักในการจัดการเรียนรู้ กิจกรรมสะท้อนความต้องการในการพัฒนาผู้เรียน เน้นการนำไปใช้ประโยชน์ในชีวิตจริงของผู้เรียน 4. วางแผนในการจัดการเรียนการสอนอย่างชัดเจน ทั้งด้านเนื้อหาและกิจกรรม 5. สร้างบรรยากาศการมีส่วนร่วมในกิจกรรมเช่น การอภิปราย การเจรจาโต้ตอบ และส่งเสริมให้ผู้เรียนมีปฏิสัมพันธ์ที่ดีกับผู้สอน และเพื่อนร่วมชั้น 6. จัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้เกิดความสนใจ มีชีวิตชีวา 7. จัดสภาพการเรียนรู้แบบร่วมแรงร่วมใจ ส่งเสริมให้เกิดความร่วมมือในกลุ่มผู้เรียน 8. จัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่ทำทนาย ให้โอกาสผู้เรียนได้ปฏิบัติกิจกรรมการเรียนรู้ที่หลากหลาย 9. ครูผู้สอนใจกว้าง ยอมรับความสามารถในการแสดงออก และความคิดเห็นของผู้เรียน โดยผู้สอนจำเป็นต้องลดการบรรยายเพื่อถ่ายทอดข้อมูลความรู้ ปรับเปลี่ยนไปเป็นผู้ออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ ชี้แนะและอำนวยความสะดวกให้ผู้เรียนประสบความสำเร็จในการเรียนรู้ กิจกรรมการเรียนการสอนตามแนวคิดการเรียนรู้เชิงรุกมีหลายรูปแบบ เช่น การเรียนรู้แบบร่วมมือ (Collaborative Learning Group) การโต้วาที (Student Debates) การเรียนรู้ผ่านการเล่นละคร (Drama) การแสดงบทบาทสมมติ (Role Playing) การจำลองสถานการณ์ (Simulations) การเรียนรู้ผ่านเกม (Games) การเรียนรู้ผ่านการสอนผู้อื่น (Peer Teaching) การแลกเปลี่ยนความคิดเห็น (Think-Pair-Share) การวิเคราะห์วีดีโอ (Analysis or Reactions to Videos) การเขียนบันทึก (Keeping Journals or Logs) การเรียนรู้แบบแผนผังความคิด (Concept Mapping) เป็นต้น (Bonwell & Eison, 1991; McKinney & Heyl, 2008)

จากการทบทวนเอกสารงานวิจัยข้างต้น สรุปได้ว่าการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) หมายถึงรูปแบบการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติผ่านทักษะการฟัง พูด อ่าน เขียน และใช้กระบวนการคิดขณะทำ

กิจกรรมนั้นๆ ส่วนผู้สอนเปลี่ยนบทบาทจากการบรรยาย ไปเป็นผู้ออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ ชี้แนะ และอำนวยความสะดวก ให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ได้ด้วยตัวเอง รวมทั้งสร้างบรรยากาศที่ดีเพื่อให้ผู้เรียนกระตือรือร้น และมีความสุขในการเรียน

สำหรับงานวิจัยที่ทดลองจัดการเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่นตามแนวคิดการเรียนรู้เชิงรุก ยังมีไม่มาก จากการสืบค้นพบงานของ นะโอะโกะ โยะมิตะ และ ทนพร ตรีรัตน์สกุลชัย (2559) ซึ่งศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนจากการจัดการสอนแบบห้องเรียนกลับทางในรายวิชาภาษาญี่ปุ่นพื้นฐาน 1 สำหรับนักศึกษาที่ไม่ใช่วิชาเอกภาษาญี่ปุ่น พบว่า แม้จะไม่ปรากฏความแตกต่างในกลุ่มนักศึกษาที่มีพื้นความรู้ภาษาญี่ปุ่น แต่กรณีของนักศึกษาที่ไม่มีพื้นความรู้ภาษาญี่ปุ่น ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของกลุ่มทดลอง สูงกว่ากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ด้านกนกวรรณ เลหาบุรณะกิจ คะตะกิри (2561) ได้ทดลองจัดการเรียนการสอนเชิงรุก (active learning) โดยการผสมผสานกับการเรียนรู้แบบไตร่ตรอง (Reflective Learning) ในวิชาภาษาศาสตร์ภาษาญี่ปุ่นประยุกต์ กับนิสิตวิชาเอกภาษาญี่ปุ่นชั้นปีที่ 3-4 พบว่าช่วยให้ผู้เรียนได้พัฒนาทักษะการคิด (Cognitive Skills)³ เช่นทักษะการสรุปและการเปรียบเทียบได้ดี อย่างไรก็ตามทักษะการคิดขั้นสูง (Meta-cognitive Skills) เช่นทักษะการวิเคราะห์ การประเมินตนเอง และการวางแผน ปรากฏในผู้เรียนบางคนเท่านั้น นอกจากนี้ยังพบว่าผู้เรียนมีทัศนคติเชิงบวกต่อรูปแบบการเรียนการสอนดังกล่าว

³ กนกวรรณ เลหาบุรณะกิจ คะตะกิри (2561) ใช้คำว่า “ทักษะด้านปัญญา” และ “ทักษะอภิปัญญา” สำหรับ Cognitive Skills และ Meta-cognitive Skills ตามลำดับ อย่างไรก็ตามเพื่อให้เข้าใจง่าย ผู้วิจัยขอใช้คำว่า “ทักษะการคิด” และ “ทักษะการคิดขั้นสูง” แทน

2.2 การสอนการอ่านภาษาญี่ปุ่น

Taniguchi (1991) กล่าวว่ากิจกรรมในชั้นเรียนวิชาการอ่านภาษาญี่ปุ่น โดยทั่วไปคือ ผู้เรียนอ่านเนื้อเรื่อง แล้วตอบคำถามเพื่อทดสอบความเข้าใจเกี่ยวกับเรื่องที่อ่าน จากนั้นครูก็มักจะถามแบบลงรายละเอียดเพิ่มเติม เพื่อตรวจสอบว่าผู้เรียนเข้าใจได้ถูกต้องเรียบร้อยดีหรือไม่ อย่างไรก็ตาม Taniguchi ได้ตั้งข้อสังเกตว่า การสอนการอ่านหมายถึงการทดสอบเรื่องที่อ่านเช่นนั้นหรือ ถ้าสามารถตอบคำถามได้ถูกต้องจะเรียกว่าอ่านได้เรียบร้อยดีหรือไม่เช่นเดียวกับที่ Umemura (2003) ระบุลักษณะการเรียนการสอนวิชาการอ่านภาษาญี่ปุ่นสำหรับนักศึกษาต่างชาติในระดับมหาวิทยาลัยว่ากิจกรรมในชั้นเรียนส่วนใหญ่ ประกอบด้วย การอ่านเพื่อรับสารและการเขียนเพื่อส่งสารเป็นหลัก ครูมักทำหน้าที่อธิบายคำศัพท์ใหม่ ให้ผู้เรียนฝึกฝนการใช้รูปประโยคขั้นสูง หรือบรรยายเพื่อให้ ความรู้ด้านประโยคและข้อความ โดยมีจุดประสงค์เพื่อให้ผู้เรียนมีทักษะการอ่าน บทความวิชาการ หรือเขียนรายงานได้ ทั้งนี้ Umemura กล่าวว่ากิจกรรมเหล่านี้ เป็นเพียงขั้นตอนของการเตรียมพร้อมเพื่อการอ่าน ยังไม่ใช่อ่านโดยแท้จริง นอกจากนี้ยังได้สรุปปัญหาของการสอนการอ่านภาษาญี่ปุ่นในระดับมหาวิทยาลัย ไว้ 3 ข้อ ได้แก่ 1. การใช้สื่อการสอนแบบเดียวกันในห้องเรียนแบบบรรยายเป็นเรื่องยาก เนื่องจากผู้เรียนมีความสนใจที่แตกต่างกัน 2. ผู้เรียนขาดแรงจูงใจในการอ่านภาษาญี่ปุ่น เนื่องจากไม่รู้สึกรู้ว่าการอ่านเป็นเรื่องสนุก ส่วนใหญ่คิดว่า การอ่าน เป็นสิ่งที่ต้องทำเพื่อสอบ หรือเขียนรายงาน 3. การสอนการอ่านให้นักศึกษาระดับ มหาวิทยาลัย ไม่มีความชัดเจนว่าจะต้องสอนอะไร รูปแบบการสอนจึงแตกต่างกัน ไปแล้วแต่ผู้สอน บางคนเน้นสอนคำศัพท์ ไวยากรณ์ รูปแบบบทสนทนาเพราะคิดว่าจำเป็นสำหรับการทำความเข้าใจเรื่องอ่าน บางคนเน้นฝึกการคาดเดาเนื้อเรื่อง หรือเดาคความหมายของคำศัพท์ และบางคนเน้นการอ่านเพื่อจับใจความสำคัญโดยให้เขียนสรุป ถ้าผู้สอนตั้งใจเสียว่า “การสอนการอ่านคือการสอนไวยากรณ์เพื่อให้ อ่านได้” ก็อาจจะดี แต่ถ้าตั้งใจไม่ได้ก็ต้องหนักใจ จึงกล่าวได้ว่า การสอนการอ่าน

ภาษาญี่ปุ่นที่ผ่านมาเน้นที่การบรรยายโดยให้ความรู้เกี่ยวกับคำศัพท์ ไวยากรณ์ และการทดสอบผลลัพธ์ของการอ่านจากการตอบคำถาม ซึ่งยังไม่ใช้การสอนการอ่านโดยแท้จริง

เพื่อให้รายวิชาการอ่านเป็นการสอนการอ่านโดยแท้จริง จึงเริ่มมีงานวิจัยหลายงาน ทดลองจัดการเรียนการสอนที่เน้นการทำกิจกรรม หรือเน้นที่กระบวนการอ่าน มากกว่าผลลัพธ์ของการอ่าน โดย Tateoka (2006) ได้ศึกษาเปรียบเทียบการสอนการอ่านแบบเดิมที่ครูเน้นบรรยาย กับแบบที่ให้ผู้เรียนร่วมมือกัน ผลการศึกษาพบว่าผู้เรียนคิดว่าการเรียนแบบฟังครูบรรยายได้ความรู้มากกว่า แต่การเรียนแบบร่วมมือกันสนุกกว่า ผู้เรียนส่วนใหญ่ชอบการเรียนแบบร่วมมือกัน กระตือรือร้น และคิดว่าการได้ฟังความคิดเห็นของคนอื่นทำให้วิสัยทัศน์กว้างขึ้น และเข้าใจลึกซึ้งขึ้น นอกจากนี้ Kouda & Ishii (2012) ได้ทดลองเปลี่ยนรูปแบบการสอนจากการอ่านแบบเดิมที่เน้นครูบรรยาย และถามตอบเกี่ยวกับเรื่องอ่าน ไปเป็นการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ และการเรียนรู้ด้วยตนเอง ผลการศึกษาสอดคล้องกับ Tateoka (2006) โดยพบว่าการเรียนรู้แบบร่วมมือ ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความกระตือรือร้นในการเรียนเพิ่มขึ้น ผู้เรียนคิดว่าการได้พูดคุยกับเพื่อนเป็นเรื่องสนุก ช่วยให้วิสัยทัศน์กว้างขึ้น และเข้าใจเนื้อเรื่องมากกว่าการอ่านเองคนเดียว อย่างไรก็ตาม ปัญหาของการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือที่พบคือ มีผู้เรียนบางคนที่ไม่ได้เตรียมบทเรียนมาล่วงหน้า หรือไม่สนใจเรียนซึ่งทำให้ขาดความร่วมมือในการทำงานกลุ่ม รวมทั้งการสื่อสารภายในกลุ่มบางครั้งยังขาดประสิทธิภาพเนื่องจากคุณนอกเรื่อง นอกจากนี้ยังมีความยากลำบากในการสื่อสารด้วยภาษาที่ไม่ใช่ภาษาแม่ของตนเอง ซึ่งอาจจะไม่ได้รับคำอธิบายที่ตรงจุดจากเพื่อนในกลุ่ม (Tateoka, 2006) ผู้เรียนบางคนขาดการคิดวิเคราะห์ด้วยตนเอง บางคนต้องการคำตอบที่ถูกต้องในทันที คนที่ทำหน้าที่รายงานผลการอภิปรายกลุ่มเป็นคนเดิมซ้ำ ๆ (Kouda & Ishii, 2012)

Fujita (2014) ได้ศึกษาผลสัมฤทธิ์ของการจัดการเรียนการสอนที่ผู้เรียนมีส่วนร่วมเพื่อพัฒนาทักษะการเรียนรู้ด้วยตนเอง (Autonomous Learning)⁴ ของผู้เรียนภาษาญี่ปุ่นชั้นสูง ในรายวิชาการฟังข่าวและอ่านหนังสือพิมพ์ กิจกรรมในชั้นเรียนตามลำดับประกอบด้วย 1. การสอบย่อย 2. การศึกษากลยุทธ์การเรียนรู้ การอ่านและการฟัง 3. การอ่านหนังสือพิมพ์และฟังข่าว 4. การเขียนสะท้อนคิดเกี่ยวกับการเรียนรู้ของตนเอง 5. การรายงานหน้าชั้นเรียน ผลการจัดชั้นเรียนพบว่ารูปแบบดังกล่าวสร้างความพึงพอใจแก่ผู้เรียน โดยสามารถช่วยพัฒนาทักษะการเรียนรู้ด้วยตนเอง และกระตุ้นแรงจูงใจภายในของผู้เรียน แต่ยังไม่ปรากฏผลสัมฤทธิ์ด้านการใช้กลยุทธ์การเรียนรู้ และทักษะเชิงอภิปัญญาเท่าที่ควร

Tsuji et al. (2016) ได้รายงานผลการทดลองจัดการเรียนการสอนที่ผู้เรียนเป็นศูนย์กลางในรายวิชาต่างๆ สำหรับรายวิชาการอ่านชั้นกลาง และการอ่านชั้นสูงซึ่งจัดกิจกรรมการอ่านร่วมกันกับเพื่อน พบว่าผู้เรียนส่วนใหญ่กว่าร้อยละ 80 มีทัศนคติที่ดีต่อกิจกรรมดังกล่าวด้วยเหตุผลคือ การฟังความคิดเห็นของผู้อื่นทำให้วิสัยทัศน์กว้างขึ้น กิจกรรมการอ่านร่วมกันกับเพื่อนช่วยให้ “อ่านได้เร็วขึ้น” “เข้าใจเนื้อเรื่องมากขึ้น” “สามารถสรุปใจความสำคัญได้” “สามารถอธิบายเนื้อหาของเรื่องที่อ่านได้” “รู้ประเด็นที่ผู้เขียนต้องการจะถ่ายทอด” อย่างไรก็ตาม ประเด็นสำคัญคือการพิจารณาวิธีประเมินผลที่เหมาะสมสำหรับรายวิชาที่เน้นกิจกรรมซึ่งมีผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง

สำหรับการวิจัยในประเทศไทย มีงานวิจัยของ สุนิย์รัตน์ เนียรเจริญสุข (2561) ที่ได้ออกแบบกิจกรรมการอ่านร่วมกันกับเพื่อน ซึ่งเป็นรูปแบบหนึ่งของการเรียนรู้แบบร่วมมือกันในรายวิชาการอ่านภาษาญี่ปุ่นเบื้องต้น พบว่ากิจกรรมนี้

⁴ หมายถึงทักษะการรับผิดชอบการเรียนรู้ของผู้เรียน (Holec, 1981 as cited in Fujita, 2014) กล่าวคือ ความสามารถในการกำหนดวัตถุประสงค์ เป้าหมาย ลำดับขั้นตอน ทรัพยากรและวิธีใช้ จังหวะ สถานที่ วิธีประเมินการเรียนรู้ด้วยตนเอง (Aoki & Tanaka, 2011 as cited in Fujita, 2014)

มีประสิทธิภาพโดย 1. ช่วยลดความวิตกกังวลในการอ่านภาษาญี่ปุ่น 2. กระตุ้นให้ฝึกทักษะการสรุปความและถ่ายทอดเนื้อหา 3. เสริมสร้างทักษะการคิดวิเคราะห์และการเรียนรู้ด้วยตัวเองของผู้เรียน และ 4. สร้างแรงจูงใจในการเรียนภาษาญี่ปุ่น อย่างไรก็ตาม ผู้เรียนส่วนหนึ่งกล่าวถึงข้อดีของกิจกรรมนี้ว่า ต้องใช้เวลานานและถ้าเพื่อนไม่เตรียมอ่านมาก่อนก็ดูเหมือนจะไม่ค่อยได้รับประโยชน์เท่าที่ควร

จากการทบทวนวรรณกรรมพบว่า งานวิจัยส่วนใหญ่เป็นการวิจัยในชั้นเรียนที่ทดลองจัดกิจกรรมการเรียนการสอนบางอย่างโดยประยุกต์ใช้แนวคิดการเรียนรู้เชิงรุก ผลการศึกษาพบทั้งข้อดี และข้อดีของการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนตามแนวทางดังกล่าว ประเด็นนี้สอดคล้องกับที่ นนทลี พรธาดาวิทย์ (2559) ระบุว่ารูปแบบการสอนบางอย่างอาจไม่เกิดผลสัมฤทธิ์ เนื่องจากบริบทของห้องเรียนมีความแตกต่างกัน ผู้สอนควรใช้หลักการของการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) ในการพัฒนากิจกรรมสำหรับผู้เรียน ทั้งวิธีการสอน อุปกรณ์การสอน การออกแบบรูปแบบต่าง ๆ ให้เหมาะกับผู้เรียนและชั้นเรียน ทั้งนี้ ยุพกา พุกุขิมา (2562) ซึ่งทดลองจัดการเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่นด้วยภาษาเป้าหมายให้ข้อเสนอแนะไว้ว่า “รูปแบบกิจกรรมในชั้นเรียนที่จะช่วยให้การบรรยายโดยใช้ภาษาญี่ปุ่นไม่เป็นภาระมากนัก ควรเน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง มีกิจกรรมที่หลากหลาย ส่วนผู้สอนเป็นเพียงผู้ที่คอยช่วยเหลือ สนับสนุนเท่านั้น” ผู้วิจัยจึงต้องการวิจัยต่อยอด โดยศึกษาความพึงพอใจของผู้เรียนที่มีต่อการทดลองจัดการเรียนการสอนเชิงรุกในรายวิชาการอ่านภาษาญี่ปุ่นชั้นสูง

3. วัตถุประสงค์การวิจัย

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความพึงพอใจของผู้เรียนที่มีต่อการทดลองจัดการเรียนการสอนเชิงรุกในรายวิชาการอ่านภาษาญี่ปุ่นชั้นสูง

4. วิธีกรวิจัย

4.1 กลุ่มประชากร

งานวิจัยนี้เป็นการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน ผู้สอนออกแบบกิจกรรมในชั้นเรียนตามแนวคิดของการเรียนรู้เชิงรุก ประชากรได้แก่นิสิตวิชาเอกภาษาญี่ปุ่นที่ลงทะเบียนเรียนวิชา “การอ่านและอภิปรายภาษาญี่ปุ่น” ในภาคต้นปีการศึกษา 2562 จำนวน 24 คน

4.2 เครื่องมือวิจัย

เครื่องมือหลักที่ใช้ในการวิจัยได้แก่

1. แผนการจัดการเรียนรู้รายวิชา “การอ่านและอภิปรายภาษาญี่ปุ่น” จำนวน 15 สัปดาห์ ซึ่งออกแบบกิจกรรมในชั้นเรียนตามแนวคิดของการเรียนรู้เชิงรุก โดยมีรูปแบบกิจกรรมดังนี้ 1. การเรียนรู้ผ่านเกม 2. การเรียนรู้โดยใช้วิดีโอเป็นฐาน 3. การเรียนรู้แบบร่วมมือโดยการอ่านร่วมกันกับเพื่อน (Peer Reading) 4. การอภิปรายกลุ่ม และ 5. การเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐานโดยการศึกษาเกี่ยวกับประเด็นปัญหาที่สนใจและรายงานกลุ่มหน้าชั้นเรียน นอกจากนี้ยังมีกิจกรรม การทดสอบย่อยต้นชั่วโมงเพื่อพัฒนาทักษะการอ่านผ่านการอ่านมาก tadoku (多読) ซึ่งจัดเป็นบางครั้งตามความพร้อมของผู้เรียน การถาม-ตอบเกี่ยวกับเรื่องอ่านและคำศัพท์ เพื่อตรวจสอบความเข้าใจของผู้เรียน

2. แบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับตามมาตรวัดของลิเคิร์ตเกี่ยวกับ “ความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนการสอนเชิงรุกในรายวิชาการอ่านภาษาญี่ปุ่นขั้นสูง” ประกอบด้วย

ตอนที่ 1 ความคิดเห็นเกี่ยวกับความเหมาะสมของตำราประกอบการสอน และความพึงพอใจต่อกิจกรรมรายวิชา

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนเชิงรุก และคุณลักษณะของผู้สอน อ้างอิงหัวข้อคำถามจากแบบสอบถามผลการทดลองจัดการเรียนการสอนแบบ active learning ของ นนทลี พรธาดาวิทย์ (2560) ซึ่งผ่านการตรวจสอบความเที่ยงตรงด้านเนื้อหา รวมทั้งการทดสอบค่าความเชื่อมั่น ทั้งนี้ผู้วิจัยได้ตัดคำถามบางข้อที่ไม่เกี่ยวข้อง และเพิ่มเติมบางหัวข้อที่จำเป็นสำหรับบริบทของงานวิจัยนี้

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นอื่นๆ ซึ่งเป็นคำถามปลายเปิดที่ให้ผู้เรียนเขียนความคิดเห็นอื่นๆ เกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนรายวิชา “การอ่านและอภิปรายภาษาญี่ปุ่น” เพิ่มเติม

3. แบบประเมินผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ตามกรอบมาตรฐานผลการเรียนรู้ 5 ด้านโดยผู้เรียน ซึ่งประกอบด้วย ด้านคุณธรรม จริยธรรม ด้านความรู้ ด้านทักษะทางปัญญา ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ และด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

4. แบบสัมภาษณ์ผู้เรียนเกี่ยวกับการพัฒนาตนเองในด้านต่างๆ และความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนในรายวิชา

นอกจากนี้ เพื่อประเมินความพร้อมของผู้เรียน ผู้วิจัยได้ดำเนินการสำรวจความพร้อมสำหรับการเรียนในรายวิชา “การอ่านและอภิปรายภาษาญี่ปุ่น” ด้วย READINESS QUESTIONNAIRE เพื่อให้ทราบข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับผู้เรียน เช่น ระดับความสามารถด้านภาษาญี่ปุ่น ประสบการณ์การอาศัยอยู่ในประเทศญี่ปุ่น ความคาดหวังต่อภาษาที่ผู้สอนใช้ในการจัดการเรียนการสอน กิจกรรมในชั้นเรียนและวิธีประเมินผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง เป็นต้น

4.3 ขั้นตอนการดำเนินการวิจัย การเก็บข้อมูล และการวิเคราะห์ผล

งานวิจัยนี้ดำเนินการวิจัย เก็บข้อมูล และวิเคราะห์ผลดังต่อไปนี้

ขั้นที่ 1 ออกแบบกิจกรรมในชั้นเรียนตามตามแนวคิดของการเรียนรู้เชิงรุก และบรรจุลงในแผนการจัดการเรียนรู้รายวิชา “การอ่านและอภิปรายภาษาญี่ปุ่น” จำนวน 15 สัปดาห์

ขั้นที่ 2 สํารวจความพร้อมการเรียนรายวิชา “การอ่านและอภิปรายภาษาญี่ปุ่น” ด้วย READINESS QUESTIONNAIRE

ขั้นที่ 3 จัดการเรียนการสอนตามแผนการจัดการเรียนรู้รายวิชาที่ได้กำหนดไว้ โดยปรับเนื้อหาให้สอดคล้องกับผลการสํารวจความพร้อมที่ได้ดำเนินการ

ขั้นที่ 4 สัมภาษณ์ผู้เรียนเพื่อให้ทราบพัฒนาการ และความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนในสัปดาห์ที่ 10

ขั้นที่ 5 สํารวจความคิดเห็นของผู้เรียนต่อการจัดการเรียนการสอนเชิงรุกในรายวิชาการอ่านภาษาญี่ปุ่นขั้นสูง และให้ผู้เรียนทำแบบประเมินผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ตามกรอบมาตรฐานผลการเรียนรู้ 5 ด้านในคาบสุดท้ายหลังจากเสร็จสิ้นการเรียนการสอน

ข้อมูลจากแบบสอบถาม ผู้วิจัยวิเคราะห์โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูปเพื่อหาค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานและสรุปผลในภาพรวม ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ ผู้วิจัยนำมาถอดเสียงเป็นข้อความ เพื่อใช้ประกอบการอภิปรายข้อมูลเชิงตัวเลขที่ได้จากแบบสอบถาม

4.4 แผนการจัดการเรียนรู้รายวิชา “การอ่านและอภิปรายภาษาญี่ปุ่น”

รายวิชา “การอ่านและอภิปรายภาษาญี่ปุ่น” เป็นรายวิชาบังคับสำหรับนิสิตชั้นปีที่ 4 ในหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาภาษาญี่ปุ่น (หลักสูตร

ปรับปรุง พ.ศ. 2555) โดยมีเนื้อหาอธิบายรายวิชาคือ “อ่านบทความเพื่อจับประเด็นสำคัญและอภิปรายเป็นภาษาญี่ปุ่น” ผู้สอนซึ่งเป็นผู้วิจัยเองกำหนดวัตถุประสงค์การเรียนรู้ของรายวิชาไว้ดังนี้ 1. เพื่อเพิ่มทักษะการอ่านบทความภาษาญี่ปุ่นในระดับสูง 2. เพื่อเพิ่มทักษะการแสดงความคิดเห็น อภิปรายเกี่ยวกับเรื่องที่อ่านเป็นภาษาญี่ปุ่นได้ 3. เพื่อเพิ่มวงคำศัพท์ในระดับที่สูงขึ้น 4. เพื่อเพิ่มทักษะการจัดการการเรียนรู้ด้วยตนเอง (การตั้งเป้าหมาย การดำเนินการ วิเคราะห์ปัญหา การแก้ไข/ปรับปรุง) รายวิชานี้ผู้สอนจัดการเรียนการสอนด้วยภาษาญี่ปุ่นเป็นหลักตั้งแต่ปีการศึกษา 2557 เป็นต้นมา เพื่อให้สามารถบรรลุวัตถุประสงค์ข้อที่ 2 ของรายวิชาที่ตั้งไว้ รายวิชานี้เรียน 15 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 1 คาบ 3 ชั่วโมง รวมเวลาเรียนทั้งสิ้น 45 ชั่วโมง

ตำราประกอบการสอนเป็นเอกสารคำสอนซึ่งผู้สอนจัดทำขึ้นเอง เนื้อหาของตำราได้แก่ สื่อสิ่งพิมพ์ ข่าว บทความ กระทั่ง เรื่องสั้นที่อ้างอิงจากเว็บไซต์ หนังสือ และตำราต่าง ๆ มีความหลากหลายตามความสนใจของผู้เรียน ประกอบด้วยเนื้อหาด้านวัฒนธรรม การศึกษา เศรษฐกิจ และปัญหาสังคม เป็นต้น ทั้งนี้เนื้อหาในช่วงแรกเกี่ยวกับความสำคัญ การพัฒนาทักษะการอ่าน และกลวิธีการอ่าน เพื่อให้ผู้เรียนได้เข้าใจความสำคัญของการอ่าน และสามารถประยุกต์ใช้กลวิธีการอ่านในการอ่านบทความต่าง ๆ ในบทที่เหลือต่อไป รายวิชานี้โดยเฉลี่ยสามารถจัดการเรียนการสอนได้ 10 บท แต่ละบทมีเนื้อหาดังนี้ บทที่ 1 เกี่ยวกับการพัฒนาทักษะการอ่าน บทที่ 2 เทคนิคการอ่านแบบ scanning และ skimming บทที่ 3 เกี่ยวกับกลุ่มเพศทางเลือก บทที่ 4 เกี่ยวกับภาษาและวัฒนธรรม บทที่ 5 เกี่ยวกับการท่องเที่ยว แต่ง บทที่ 6 เกี่ยวกับการเรียนการสอนภาษาอังกฤษในประเทศไทย บทที่ 7 เกี่ยวกับนโยบายเศรษฐกิจของนายกรัฐมนตรี อาเบะ บทที่ 8 เกี่ยวกับความรุนแรงในครอบครัว บทที่ 9 เกี่ยวกับ “ผู้ชายกินพืช” บทที่ 10 เกี่ยวกับการทำงานของคนญี่ปุ่นในประเทศไทย โครงสร้างแต่ละบท ประกอบด้วย

1. Warm-up (การเตรียมความพร้อมก่อนเข้าสู่บทอ่าน)
2. Keywords (คำสำคัญ)
3. บทอ่าน
4. 内容の問題 (คำถามเกี่ยวกับเรื่องอ่าน)
5. 言葉の問題 (ฝึกใช้

คำศัพท์) 6. 話し合ってみよう (อภิปรายกลุ่ม) แต่ละบทใช้เวลาประมาณ 4.5 ชั่วโมง รูปแบบการเรียนการสอน⁵ ในชั้นเรียนมีลำดับขั้นตอนดังต่อไปนี้

ลำดับที่ 1 การสอบย่อยต้นชั่วโมง เป็นกิจกรรมที่มีวัตถุประสงค์เพื่อให้ผู้เรียนพัฒนาทักษะการอ่าน และเพิ่มวงคำศัพท์ผ่านการอ่านมาก tadoku (多読) โดยผู้เรียนต้องเตรียมตัวสอบเกี่ยวกับ 1. คำศัพท์ ซึ่งมี 2 ข้อ ได้แก่ (1) การโยงจับคู่คำศัพท์กับความหมายที่อธิบายเป็นภาษาญี่ปุ่น (2) เดาความหมายของคำศัพท์ในบทอ่านโดยตอบเป็นภาษาไทย และ 2. ประเด็นสำคัญของเรื่องอ่านที่ผู้สอนกำหนด ทั้งนี้จัดสอบต้นชั่วโมงเพื่อฝึกความตรงต่อเวลา ใช้เวลาประมาณ 10-15 นาที

ลำดับที่ 2 เริ่มต้นคาบเรียนด้วยกิจกรรมเล่นเกมอุ่นเครื่อง (เริ่มสัปดาห์ที่ 2) เช่น เกมต่อคำ เกมปริศนาคำทาย เกมทายชื่อจังหวัด / ชื่อประเทศ / ชื่อคนญี่ปุ่นจากอักษรคันจิ เกมตอบคำถามเกี่ยวกับสุภาษิต / คำพังเพย เกมสร้างคำศัพท์จากอักษรคันจิที่ให้ เกมเลือกคำเปลี่ยนสภาพ / เลียนเสียงที่เหมาะสม เกมทายศัพท์วัยรุ่น ซึ่งนอกจากจะมีวัตถุประสงค์เพื่อเพิ่มวงคำศัพท์ ยังช่วยให้ผู้เรียนตื่นตัว พร้อมสำหรับการเรียน การเล่นเกมใน 2 ครั้งแรก เตรียมโดยผู้สอน ครั้งที่ 3 เตรียมโดยผู้ช่วยสอนซึ่งเป็นนิสิตระดับปริญญาโท ครั้งที่เหลือถัดไปผู้เรียนเป็นผู้คิดและเตรียมเกมมาโดยแบ่งเป็นกลุ่มละ 2-3 คน กิจกรรมนี้ใช้เวลาประมาณ 20 นาที

ลำดับที่ 3 เข้าสู่เนื้อหาบทเรียนแต่ละบท โดยเริ่มจากกิจกรรม Warm-up (การเตรียมความพร้อมก่อนเข้าสู่บทอ่าน) ซึ่งเป็นกิจกรรมก่อนอ่าน โดยการตั้ง

⁵ รูปแบบการเรียนการสอนหมายถึง การจัดการเรียนการสอนที่ครอบคลุมองค์ประกอบสำคัญของการเรียนรู้อย่างเป็นระบบ ตามหลักการ แนวคิด โดยประกอบด้วยกระบวนการหรือขั้นตอนสำคัญในการสอน รวมถึงวิธีสอน และเทคนิคการสอนต่าง ๆ ที่ส่งผลให้การเรียนการสอนมีประสิทธิภาพ เป็นไปตามแนวคิด ทฤษฎี หลักการ (นนทลี พรชาดาวิทย์, 2560 น. 91)

คำถามง่าย ๆ ตรวจสอบคำสำคัญ และดูคลิปวิดีโอที่เกี่ยวข้องกับเนื้อหาบทอ่าน เพื่อเตรียมความพร้อมของผู้เรียนด้านความรู้พื้นฐาน (Background Knowledge) กิจกรรมนี้ใช้เวลาประมาณ 30-40 นาที

ลำดับที่ 4 ทำกิจกรรมการอ่านแบบเพื่อนช่วยเพื่อน (Peer Reading)⁶ ซึ่งเป็นรูปแบบการเรียนรู้แบบร่วมมืออย่างหนึ่ง ผู้เรียนจะถูกแบ่งเป็นคู่ หรือกลุ่มละ 3 คน คละความสามารถ คือมีทั้งรุ่นพี่และรุ่นน้องอยู่ด้วยกัน อ่านเรื่องที่มีเนื้อหาเดียวกัน แล้วพูดคุยแลกเปลี่ยนความคิดเห็น อภิปรายร่วมกันว่าเข้าใจตรงกันหรือไม่ แตกต่างกันอย่างไร ซึ่งถือเป็นการการอ่านแบบเพื่อนช่วยเพื่อนที่เน้นกระบวนการ (Ikeda & Tateoka, 2007) และตรวจสอบคำตอบในแบบฝึกหัดร่วมกัน จากนั้นทำใบงาน Peer Reading โดย 1. ให้ผู้เรียนประเมินตนเองใน 3 ประเด็น ได้แก่ (1) ระดับการอภิปรายแสดงความคิดเห็น (2) ความเปลี่ยนแปลงของระดับความเข้าใจเกี่ยวกับเรื่องอ่าน และ (3) พฤติกรรมขณะทำกิจกรรม peer reading ซึ่งเป็นการประเมินแบบรูปรีค⁷ และ 2. ให้ผู้เรียนเขียนเกี่ยวกับสิ่งที่เปลี่ยนแปลงหลังจากที่ได้อ่านร่วมกันกับเพื่อน เช่นประเด็นที่ได้ตระหนักรู้ สิ่งที่เข้าใจ หรือความคิดที่เปลี่ยนแปลงไป ใบงานนี้มีคะแนนเต็ม 34 คะแนน ผู้เรียนสามารถเขียนตอบเป็นภาษาไทยได้ กิจกรรมนี้ใช้เวลาประมาณ 30-40 นาที ทั้งนี้เพื่อแก้ปัญหาที่ถูกระบุใน Tateoka (2006) และ สุนิย์รัตน์ เนียรเจริญสุข (2561) ผู้วิจัยกำหนดให้ผู้เรียนต้องอ่านบทความ สรุปเนื้อหาเป็นภาษาญี่ปุ่น รวมทั้งเขียนแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องอ่านในใบงานการบ้านก่อนเรียนทุกครั้ง และอนุญาตให้ผู้เรียนใช้ภาษาไทยในการพูดคุยแลกเปลี่ยนความคิดเห็นขณะอ่านด้วยกันได้

⁶ หมายถึง กิจกรรมการอ่านที่ผู้เรียนช่วยกันแก้ไขปัญหาผ่านการพูดคุยเพื่อทำความเข้าใจเรื่องอ่าน (Tateoka, 2005, p.89)

⁷ รูปรีค (Rubrics) เป็นเครื่องมือการให้คะแนนซึ่งประกอบด้วยเกณฑ์ด้านต่าง ๆ ที่ต้องการประเมินในการปฏิบัติงาน หรือชิ้นงาน และระดับคะแนนซึ่งกำหนดตามคุณภาพที่ทำได้

ลำดับที่ 5 ถาม-ตอบเกี่ยวกับเรื่องอ่านและคำศัพท์ ซึ่งเป็นกิจกรรมตรวจสอบความเข้าใจเนื้อหาบทอ่าน โดยเฉลยคำตอบในแบบฝึกหัดเกี่ยวกับเรื่องอ่าน 3 ข้อ ได้แก่ 1. คำถามที่ให้เลือกตอบถูก/ผิด 2. คำถามที่ให้เลือกตอบจากตัวเลือกที่กำหนด และ 3. คำถามที่ให้เขียนตอบ ผู้สอนและผู้เรียนให้ตอบทีละคน พร้อมทั้งให้กลับไปดูบทอ่านว่าตรงไหนที่บ่งบอกว่าคำตอบเป็นเช่นนั้น และทำแบบฝึกหัดเกี่ยวกับคำศัพท์ 3 ข้อ ได้แก่ 1. การโยงจับคู่คำศัพท์ กับความหมายที่อธิบายเป็นภาษาญี่ปุ่น 2. การเลือกคำศัพท์ที่จับคู่กับความหมายในข้อที่ทำก่อนหน้าเติมลงในประโยคให้ได้ใจความสมบูรณ์ และ 3. ฝึกเดาความหมายของคำศัพท์ที่พบในบทอ่านโดยตอบเป็นภาษาไทย กิจกรรมนี้ใช้เวลาประมาณ 20 นาที

ลำดับที่ 6 การอภิปรายกลุ่ม (Group Discussion) และนำเสนอผลการอภิปรายในหัวข้อที่กำหนด โดยแบ่งกลุ่มผู้เรียนออกเป็นกลุ่มละประมาณ 4 คน คละเพศ และระดับความสามารถทางภาษาญี่ปุ่น ให้สมาชิกทำหน้าที่ต่าง ๆ ตามแนวทางของ Iwashita (2013) ได้แก่ 1. ผู้สรุปเนื้อหาบทอ่าน 2. ผู้ดำเนินการอภิปราย 3. ผู้นำเสนอผลการอภิปราย ซึ่งจะช่วยให้สมาชิกในกลุ่มตระหนักถึงหน้าที่ ความรับผิดชอบของตนเอง หลังเสร็จกิจกรรมผู้เรียนต้องทำใบงาน โดย 1. ให้ผู้เรียนประเมินตนเองใน 3 ประเด็น ได้แก่ (1) พฤติกรรมการเข้าร่วมกิจกรรมอภิปรายกลุ่ม (2) ระดับการใช้ภาษาญี่ปุ่นขณะทำกิจกรรมกลุ่ม (3) การเตรียมพร้อมสำหรับการทำกิจกรรมอภิปรายกลุ่ม ซึ่งเป็นการประเมินแบบรูปรีด และ 2. ให้ผู้เรียนเขียนสรุปประเด็นที่ได้จากการอภิปรายกลุ่ม ใบงานนี้มีคะแนนเต็ม 34 คะแนน กิจกรรมนี้ใช้เวลาประมาณ 30-40 นาที ระหว่างผู้เรียนทำกิจกรรมกลุ่ม ผู้สอนทำหน้าที่เดินสังเกตการณ์แต่ละกลุ่มเพื่อตอบคำถามของผู้เรียน หรือเข้าร่วมอภิปรายกลุ่มด้วยเป็นบางครั้ง

ลำดับที่ 7 การศึกษาเกี่ยวกับประเด็นปัญหาที่สนใจและรายงานกลุ่มหน้าชั้นเรียน โดยให้ผู้เรียนแบ่งเป็นกลุ่มละ 4 คน ค้นคว้าเกี่ยวกับประเด็นที่สนใจจากหนังสือ บทความ เอกสารที่เกี่ยวข้อง รวมถึงจัดทำแบบสอบถามเพื่อสำรวจความคิดเห็นกับกลุ่มตัวอย่าง และรายงานหน้าชั้นเรียน หลังเสร็จสิ้นกิจกรรม ผู้เรียน

ต้องส่งแบบประเมินการทำงานสมาชิกกลุ่ม ใน 4 หัวข้อ ได้แก่ (1) การมีส่วนร่วมในการหาข้อมูล สร้างแบบสอบถาม และการสำรวจ (2) การมีส่วนร่วมในการจัดทำสคริปต์ และสไลด์ PowerPoint (3) การฝึกซ้อมเพื่อเตรียมตัวนำเสนอผลงาน และ (4) การอุทิศตนต่องานกลุ่มโดยรวม แต่หัวข้อมีคะแนนเต็ม 5 คะแนน รวมเป็น 20 คะแนน ผู้สอนให้ผู้เรียนส่งผลการประเมินสมาชิกกลุ่มแบบไม่เปิดเผยผ่านมาทางอีเมลของผู้สอนโดยตรง นอกจากนี้ ผู้เรียนถูกประเมินเกี่ยวกับทักษะการนำเสนอจากผู้สอนใน 4 ประเด็น ได้แก่ (1) ความคล่อง (2) การออกเสียง (3) การแสดงออกด้วยภาษากาย การสบตาผู้ฟัง และ (4) การเตรียมตัวเพื่อรายงานหน้าชั้น คิดเป็นคะแนนรวม 20 คะแนน

เพื่อให้รูปแบบการเรียนการสอนสอดคล้องกับคุณลักษณะของการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) ผู้สอนได้ออกแบบชั้นเรียนโดยพิจารณาประเด็นสำคัญหลักๆ ดังนี้ 1. สร้างแรงจูงใจในการเรียนด้วยบรรยากาศการเรียนรู้ที่สนุกสนาน ไม่น่าเบื่อ ผ่านการเล่นเกมน่าสนใจ และการดูวิดีโอเพื่อกระตุ้นให้ผู้เรียนตื่นตัว กระตือรือร้นที่จะติดตามเนื้อหา 2. กำหนดให้ผู้เรียนเป็นผู้ลงมือปฏิบัติ (Learning by Doing) โดยการคิดวิเคราะห์ อ่าน พูดคุย อภิปราย เขียนสรุป หรือสร้างสรรค์ผลงาน ผ่านการทำกิจกรรมต่างๆ 3. ให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการกำหนดแนวทางการประเมินผลการเรียนรู้ การเลือกหัวข้อการเรียนรู้ที่สนใจ และเปิดโอกาสให้ผู้เรียนแสดงความคิดเห็นสิ่งที่ชอบ ไม่ชอบ หรือวิพากษ์วิจารณ์เกี่ยวกับเนื้อหาและการจัดกิจกรรมของรายวิชา 4. กำหนดรูปแบบการประเมินผลที่หลากหลายทั้งการสอบ และการประเมินตามสภาพจริง⁸ ซึ่งรูปแบบหนึ่งคือการประเมินจากตัวผู้เรียนเองโดยเปิดโอกาสให้ผู้เรียนเลือกระดับคะแนนของตนเองได้จากการประเมินแบบสุจริต รวมถึงการประเมินจากเพื่อน และจากผู้สอน 5. ผู้สอนไม่เน้นการบรรยาย

⁸ การประเมินตามสภาพจริง (Authentic Assessment) หมายถึงการประเมินการเรียนรู้ของผู้เรียน จากพฤติกรรม กระบวนการทำงาน ผลงาน ในบริบทของการจัดการเรียนรู้ (ราชบัณฑิตยสถาน, 2555 อ้างอิงใน วิชัย วงษ์ใหญ่ และ มารุต พัฒพล, 2562, น.1)

แต่เปลี่ยนบทบาทไปเป็นเพียงผู้อำนวยความสะดวก คอยให้คำชี้แนะ และให้ข้อมูลย้อนกลับเมื่อจำเป็นทั้งในภาพรวม และรายบุคคล โดยตระหนักถึงความแตกต่างของผู้เรียนแต่ละคน ซึ่งทำให้ผู้สอนมีปฏิสัมพันธ์กับผู้เรียนมากขึ้นจากการเดินสังเกตการณ์ไปมาในชั้นเรียน

สำหรับการประเมินผลการเรียนรู้ นั้น นอกจากการประเมินเชิงปริมาณ โดยการจัดสอบแล้ว วิธีประเมินผลที่เหมาะสมการจัดการเรียนรู้เชิงรุกคือ การประเมินเชิงคุณภาพซึ่งจัดเป็นการประเมินผลตามสภาพจริง เช่น การประเมินภาคปฏิบัติ (Performance Assessment) การให้ผู้เรียนเล่าถึงการเรียนรู้ของตน หรือให้ผู้เรียนเขียนสะท้อนคิด (Reflection) เกี่ยวกับการเรียนรู้ของตนเอง (Matsushita & Ishii, 2016, อ้างอิงใน กนกวรรณ เลหาบุรณะกิจ คະຕະกิริ, 2561) ผู้สอนจึงได้กำหนดรูปแบบและสัดส่วนการประเมินผลดังนี้ 1. การสอบกลางภาค และปลายภาค 50% 2. การทำการบ้าน (ไปงานการเตรียมบทเรียนล่วงหน้า และการเขียนสะท้อนคิด) 13% 3. การทำกิจกรรม peer reading และ group discussion 13% 4. การรายงานกลุ่มหน้าชั้นเรียน 12% 5. การสอบย่อย 7% และ 6. การเข้าเรียน 5% ทั้งนี้รูปแบบและสัดส่วนการประเมินผลดังกล่าว ผู้สอนเปิดโอกาสให้ผู้เรียนอภิปรายแสดงความคิดเห็นในคาบแรก และคาบสุดท้ายของการเรียนการสอนเพื่อหาข้อสรุปที่เป็นมติร่วม

5. ผลการวิจัยและอภิปรายผล

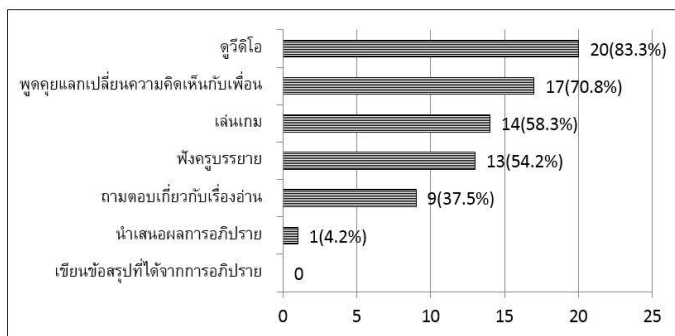
5.1 ข้อมูลพื้นฐานของผู้เรียนกลุ่มประชากร

กลุ่มประชากรจำนวน 24 คน แบ่งเป็นเพศหญิง 19 คน (ร้อยละ 79.2) และเพศชาย 5 คน (ร้อยละ 20.8) ผู้ที่มีประสบการณ์การศึกษาในประเทศญี่ปุ่น

เป็นเวลาประมาณ 1 ปี มีจำนวน 18 คน (ร้อยละ 75) ผู้ที่ไม่มีประสบการณ์การศึกษาในประเทศญี่ปุ่น มีจำนวน 6 คน (ร้อยละ 25) สำหรับระดับ JLPT ผู้ที่ผ่านการสอบวัดระดับภาษาญี่ปุ่น มีจำนวน 23 คน โดยเป็นผู้ที่สอบผ่าน N2 จำนวน 19 คน (ร้อยละ 79.2) ที่สอบผ่าน N3 จำนวน 3 คน (ร้อยละ 12.5) ที่สอบผ่าน N1 จำนวน 1 คน (ร้อยละ 4.2)

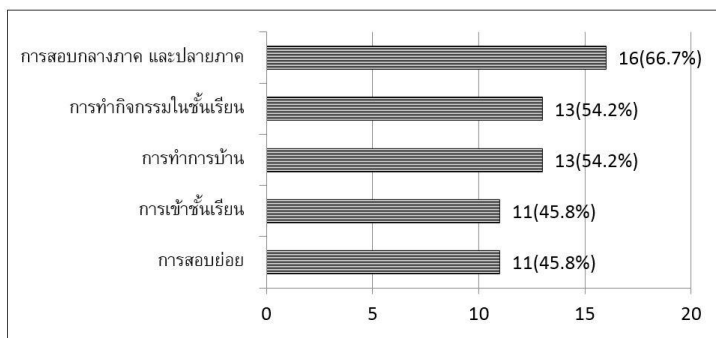
ความคาดหวังของผู้เรียนต่อการใช้ภาษาของผู้สอนในการจัดการเรียนการสอน พบว่าผู้เรียนจำนวน 7 คน (ร้อยละ 29.2) ต้องการให้ผู้สอนใช้ภาษาญี่ปุ่นเป็นหลัก และผู้เรียนจำนวน 17 คน (ร้อยละ 70.8) ต้องการให้ใช้ภาษาญี่ปุ่นควบคู่กับภาษาไทย โดยอัตราส่วนของการใช้ภาษาญี่ปุ่นต่อการใช้ภาษาไทยที่ผู้เรียนต้องการโดยเฉลี่ยคือ 71:29 ซึ่งเป็นค่าที่ใกล้เคียงกับการสำรวจผู้เรียนในปีการศึกษา 2561 ในงานวิจัยของ ยุพกา พุกุชิม่า (2562) จึงกล่าวได้ว่าผู้เรียนในวิชานี้ส่วนใหญ่คาดหวังให้ผู้สอนใช้ภาษาญี่ปุ่นเป็นหลักในการจัดการเรียนการสอน ทั้งนี้ เมื่อสอบถามเพิ่มเติมเกี่ยวกับความเข้าใจในภาษาญี่ปุ่นที่ผู้สอนพูด พบว่าผู้เรียน 14 คน (ร้อยละ 58) ประเมินว่าตนเองเข้าใจมากกว่าร้อยละ 90 และผู้เรียนจำนวน 10 คน (ร้อยละ 42) เข้าใจประมาณร้อยละ 70-80

สำหรับกิจกรรมในชั้นเรียน พบว่ากิจกรรมที่ผู้เรียนมากกว่าครึ่งต้องการคือ 1. การดูวิดีโอ (ร้อยละ 83) 2. การพูดคุย แลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับเพื่อน (ร้อยละ 71) 3. การเล่นเกม (ร้อยละ 58) และ 4. การฟังครูบรรยาย (ร้อยละ 54) ตามลำดับ จึงกล่าวได้ว่าผู้เรียนส่วนใหญ่ต้องการทำกิจกรรมอื่น ๆ เพิ่มเติมมากกว่าเพียงฟังครูบรรยาย หรือถามตอบเกี่ยวกับเรื่องอ่าน (ร้อยละ 37.5)

ภาพที่ 1. กิจกรรมในชั้นเรียนที่ผู้เรียนคาดหวัง (หน่วย: คน)

สำหรับความคาดหวังต่อวิธีประเมินผลการเรียน พบว่าผู้เรียนส่วนใหญ่ต้องการให้ประเมินจากการสอบกลางภาค และปลายภาคมากที่สุด (ร้อยละ 67) ถัดไปคือ การประเมินผลจากการทำกิจกรรมในชั้นเรียน และการทำการบ้าน (ร้อยละ 54 เท่ากัน) และลำดับสุดท้ายได้แก่ การประเมินผลจากการเข้าชั้นเรียน และการสอบย่อย (ร้อยละ 46 เท่ากัน) กล่าวคือผู้เรียนคิดว่าการสอบกลางภาค และปลายภาคยังเป็นสิ่งจำเป็นในการวัดผลการเรียนรู้ อย่างไรก็ตาม ผู้เรียนกว่าครึ่งต้องการให้ประเมินผลจากการทำการบ้าน และการทำกิจกรรมในชั้นเรียนซึ่งถือเป็นการประเมินผลตามสภาพจริงด้วยเช่นกัน

ภาพที่ 2. วิธีประเมินผลการเรียนที่ผู้เรียนคาดหวัง (หน่วย: คน)

ผลสำรวจความพร้อมของผู้เรียนโดยรวม สามารถกล่าวได้ว่าผู้เรียนมีความพร้อมสำหรับการจัดการเรียนการสอนเชิงรุก และคาดหวังการประเมินผลตามสภาพจริงที่สอดคล้องกับรูปแบบการเรียนการสอน การที่ผู้วิจัยออกแบบกิจกรรมการเรียนการสอนเชิงรุกตามแผนการจัดการเรียนรู้ที่แสดงใน 4.4 รวมถึงปรับเปลี่ยนวิธีประเมินผลให้มีความหลากหลาย ทั้งการทดสอบ การประเมินผลจากการทำกิจกรรมในชั้นเรียน การทำการบ้าน ซึ่งการประเมินมีทั้งจากครู จากตัวผู้เรียนเอง และจากเพื่อนร่วมชั้น จึงเป็นการทดลองจัดการเรียนการสอนที่สอดคล้องกับความคาดหวังของผู้เรียน

5.2 ความคิดเห็นของผู้เรียนต่อการจัดการเรียนการสอนเชิงรุกในรายวิชาการอ่านภาษาญี่ปุ่นขั้นสูง

5.2.1 ความพึงพอใจต่อตำราที่ใช้ประกอบการสอน

เนื่องจากตำราเป็นสื่อการสอนหลักของรายวิชา เนื้อหาและโครงสร้างของตำราอาจกระทบต่อแรงจูงใจของผู้เรียน ผู้วิจัยจึงสำรวจความพึงพอใจของผู้เรียนเพื่อตรวจสอบประเด็นดังกล่าว พบว่า ในภาพรวมผู้เรียนพอใจกับทุกหัวข้อในระดับ “มาก” ขึ้นไป (ตารางที่ 1) โดยเฉพาะ หัวข้อ “ตำราที่ใช้มีประโยชน์ ทำให้ผู้เรียนได้ความรู้หลากหลาย” และ “โครงสร้างของตำรามีความเหมาะสม” คะแนนประเมินความพึงพอใจอยู่ในระดับ “มากที่สุด” จึงกล่าวได้ว่าเนื้อหา โครงสร้าง และระดับความยากง่ายของตำรา มีความเหมาะสมสำหรับผู้เรียน

ตารางที่ 1

ความพึงพอใจต่อตำราประกอบการสอน

หัวข้อคำถาม	ค่าเฉลี่ย ⁹	ค่าเบี่ยงเบน มาตรฐาน	แปลผล ค่าเฉลี่ย
1. ตำราที่ใช้มีประโยชน์ ทำให้ผู้เรียนได้ ความรู้หลากหลาย	4.71	มาตรฐาน	“มากที่สุด”
2. โครงสร้างของตำรามีความเหมาะสม	4.54	0.61	“มากที่สุด”
3. ตำราที่ใช้เหมาะสำหรับการฝึกฝนทักษะ การอ่านภาษาญี่ปุ่นขั้นสูง	4.50	0.58	“มาก”
4. ปริมาณของแบบฝึกหัดคำศัพท์มีความ เหมาะสม	4.50	0.65	“มาก”
5. ตำราที่ใช้มีระดับความยากง่ายเหมาะสม กับผู้เรียน	4.46	0.71	“มาก”
6. เนื้อหาตำราในแต่ละบทมีความน่าสนใจ	4.38	0.58	“มาก”
7. ปริมาณของคำถามเกี่ยวกับเรื่องอ่านมี ความเหมาะสม	4.38	0.56	“มาก”
ภาพรวม	4.49	0.63	“มาก”

5.2.2 ความพึงพอใจต่อกิจกรรมในชั้นเรียน

ผู้วิจัยให้ผู้เรียนประเมินระดับความพึงพอใจต่อกิจกรรมต่างๆ ที่จัดในชั้นเรียน รวมทั้งให้เลือกกิจกรรมที่ชอบ และกิจกรรมที่คิดว่ามีประโยชน์มากที่สุด 3 กิจกรรม ผลการวิเคราะห์พบว่า ความพึงพอใจโดยรวมต่อการจัดการเรียนการสอนในรายวิชา “การอ่านและอภิปรายภาษาญี่ปุ่น” อยู่ในระดับ “มากที่สุด” โดยมีค่าเฉลี่ย 4.54 สำหรับกิจกรรมที่ผู้เรียนประเมินว่าพึงพอใจมากที่สุดได้แก่ การเล่น

⁹ ผู้วิจัยแปลความหมายของค่าเฉลี่ยดังนี้ 4.51-5.00 หมายถึง “มากที่สุด” 3.51-4.50 หมายถึง “มาก” 2.51-3.50 หมายถึง “ปานกลาง” 1.51-2.50 หมายถึง “น้อย” 1.00-1.50 หมายถึง “น้อยที่สุด” (บุญชม ศรีสะอาด, 2539)

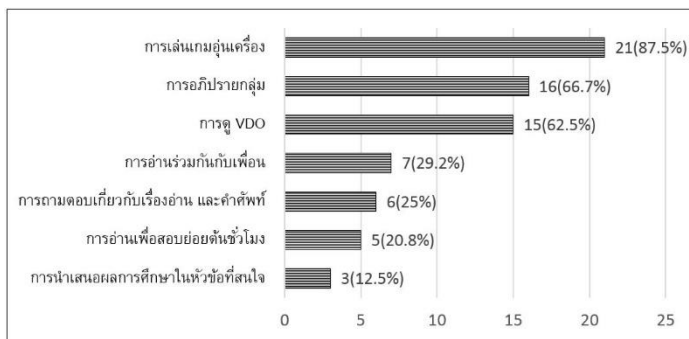
เกม การดูวิดีโอ และการอภิปรายกลุ่มตามลำดับ ซึ่งสอดคล้องกับกิจกรรม 3 อันดับแรกของผู้เรียนคาดหวัง

ตารางที่ 2

ความพึงพอใจต่อกิจกรรมในชั้นเรียน

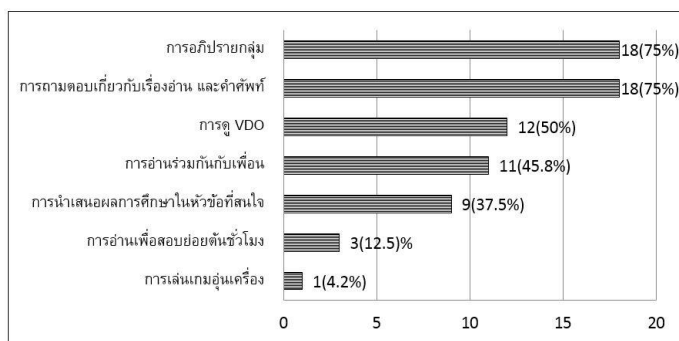
หัวข้อคำถาม	ค่าเฉลี่ย	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน	แปลผลค่าเฉลี่ย
1. การเล่นเกมอุปกรณ์	4.79	0.41	“มากที่สุด”
2. การดู VDO ซึ่งมีเนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับหัวข้อการเรียนรู้	4.79	0.41	“มากที่สุด”
3. การอภิปรายกลุ่ม (group discussion)	4.71	0.54	“มากที่สุด”
4. การถามตอบเกี่ยวกับเรื่องอ่าน และคำศัพท์	4.42	0.70	“มาก”
5. การอ่านร่วมกันกับเพื่อน (peer reading)	4.29	0.68	“มาก”
6. การนำเสนอผลการศึกษาในหัวข้อที่สนใจ	4.25	0.72	“มาก”
7. การอ่านเพื่อสอบย่อยต้นชั่วโมง	4.08	0.95	“มาก”
ความพึงพอใจโดยรวมต่อการจัดการเรียนการสอนในรายวิชา“การอ่านและอภิปรายภาษาญี่ปุ่น”	4.54	0.50	“มากที่สุด”

เมื่อให้ผู้เรียนเลือกกิจกรรมที่ชอบมากที่สุดเพียง 3 กิจกรรม พบว่าผู้เรียนส่วนใหญ่เลือก การเล่นเกม (ร้อยละ 87.5) การอภิปรายกลุ่ม (ร้อยละ 66.7) และการดูวิดีโอ (ร้อยละ 62.5) ซึ่งสอดคล้องกับผลการประเมินความพึงพอใจข้างต้น อย่างไรก็ตาม เมื่อให้ผู้เรียนเลือกกิจกรรมคิดว่ามีประโยชน์มากที่สุด 3 อันดับแรก พบว่าผู้เรียนส่วนใหญ่คิดว่า การอภิปรายกลุ่ม และการถามตอบเกี่ยวกับเรื่องอ่านและคำศัพท์ มีประโยชน์มากที่สุด (ร้อยละ 75 เท่ากัน) และผู้เรียนอีกครึ่งหนึ่ง (ร้อยละ 50) คิดว่า การดูวิดีโอมีประโยชน์มากที่สุด

ภาพที่ 3. กิจกรรมในชั้นเรียนที่ผู้เรียนชอบมากที่สุด 3 อันดับแรก

จึงกล่าวได้ว่ากิจกรรมที่ผู้เรียนชอบอาจไม่สอดคล้องกับกิจกรรมที่ผู้เรียนคิดว่ามีประโยชน์เสมอไป ดังจะเห็นว่า ผู้เรียนที่ตอบว่าชอบกิจกรรมการถามตอบเกี่ยวกับเรื่องอ่านและคำศัพท์มีเพียงร้อยละ 25 แต่เมื่อพิจารณาถึงประโยชน์ ผู้เรียนเลือกกิจกรรมนี้มากที่สุดเช่นเดียวกับการอภิปรายกลุ่ม ซึ่งตรงข้ามกับการเล่นเกม โดยผู้เรียนเกือบทุกคนชอบกิจกรรมการเล่นเกม แต่มีผู้ที่คิดว่าการเล่นเกมมีประโยชน์มากที่สุดมีเพียงแค่ 1 คน ซึ่งมีจำนวนน้อยที่สุด

ภาพที่ 4. กิจกรรมในชั้นเรียนที่ผู้เรียนคิดว่ามีประโยชน์มากที่สุด 3 อันดับแรก

5.2.3 ความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนการสอนเชิงรุก

ผลสำรวจความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนการสอนเชิงรุกในรายวิชา “การอ่านและอภิปรายภาษาญี่ปุ่น” พบว่าผู้เรียนเห็นด้วยมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยในภาพรวมอยู่ที่ 4.54 โดยหัวข้อเกี่ยวกับรูปแบบการเรียนการสอนที่ผู้เรียนประเมินว่าเห็นด้วยมากที่สุดตามลำดับมีดังนี้ 3. ช่วยพัฒนาทักษะกระบวนการคิด ($\bar{X}=4.83$) 10. ส่งเสริมให้นิสิตใช้ทักษะที่หลากหลาย ทั้งฟัง พูด อ่าน เขียน และความคิด ($\bar{X}=4.79$) 2. ช่วยพัฒนาทักษะการสื่อสาร ($\bar{X}=4.75$) 12. กระตุ้นให้นิสิตมีส่วนร่วมในกิจกรรมในชั้นเรียน ($\bar{X}=4.75$) 5. ส่งเสริมให้นิสิตกล้าแสดงออก/กล้าแสดงความคิดเห็น ($\bar{X}=4.71$) 14. ฝึกฝนให้นิสิตยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น ($\bar{X}=4.71$) 1. ช่วยพัฒนาทักษะการทำงานร่วมกับผู้อื่น ($\bar{X}=4.63$) 6. ส่งเสริมให้เกิดการเรียนรู้ร่วมกัน ($\bar{X}=4.58$) 8. ส่งเสริมให้นิสิตสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง ($\bar{X}=4.54$) สำหรับกิจกรรมในชั้นเรียน ประเด็นที่ผู้เรียนเห็นด้วยมากที่สุด ได้แก่ 15. มีความหลากหลาย ($\bar{X}=4.63$) และ 16. เหมาะสมกับเนื้อหาที่เรียน ($\bar{X}=4.58$)

หัวข้อที่ผู้เรียนเห็นด้วยในระดับมาก เกี่ยวกับรูปแบบการเรียนการสอน ได้แก่ 7. ส่งเสริมให้นิสิตลงมือปฏิบัติด้วยตนเอง ($\bar{X}=4.50$) 4. ช่วยพัฒนาทักษะการแก้ปัญหา ($\bar{X}=4.38$) 9. ส่งเสริมให้นิสิตค้นคว้าข้อมูลสารสนเทศด้วยตนเอง ($\bar{X}=4.38$) 11. กระตุ้นให้นิสิตมีความเข้าใจในเนื้อหาที่เรียนอย่างลึกซึ้ง ($\bar{X}=4.38$) 13. ช่วยให้นิสิตจดจำสิ่งที่เรียนได้ดี ($\bar{X}=4.29$) หัวข้อการประเมินเกี่ยวกับกิจกรรมในชั้นเรียนระดับมาก ได้แก่ 17. สามารถดึงดูดความสนใจ ($\bar{X}=4.38$) สำหรับบรรยากาศในชั้นเรียน ผู้เรียนประเมินในระดับมากเช่นกัน ได้แก่ 19. มีความสนุกสนาน ($\bar{X}=4.38$) และ 18. จูงใจให้รู้สึกอยากเรียน ($\bar{X}=4.08$)

ตารางที่ 3

ผลสำรวจความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนการสอนเชิงรุกในรายวิชา“การอ่านและอภิปรายภาษาญี่ปุ่น”

ลำดับ	หัวข้อคำถาม	ค่าเฉลี่ย	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน	แปลผลค่าเฉลี่ย
3	รูปแบบการเรียนการสอน ช่วยพัฒนาทักษะกระบวนการคิด	4.83	0.37	“มากที่สุด”
10	รูปแบบการเรียนการสอน ส่งเสริมให้นิสิตใช้ทักษะที่หลากหลาย ทั้งฟัง พูด อ่าน เขียน และการคิด	4.79	0.50	“มากที่สุด”
2	รูปแบบการเรียนการสอน ช่วยพัฒนาทักษะการสื่อสาร	4.75	0.43	“มากที่สุด”
12	รูปแบบการเรียนการสอน กระตุ้นให้นิสิตมีส่วนร่วมในกิจกรรมในชั้นเรียน	4.75	0.52	“มากที่สุด”
5	รูปแบบการเรียนการสอน ส่งเสริมให้นิสิตกล้าแสดงออก/กล้าแสดงความคิดเห็น	4.71	0.45	“มากที่สุด”
14	รูปแบบการเรียนการสอน ฝึกฝนให้นิสิตยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น	4.71	0.45	“มากที่สุด”
1	รูปแบบการเรียนการสอน ช่วยพัฒนาทักษะการทำงานร่วมกับผู้อื่น	4.63	0.48	“มากที่สุด”
15	กิจกรรมในชั้นเรียน มีความหลากหลาย	4.63	0.70	“มากที่สุด”
6	รูปแบบการเรียนการสอน ส่งเสริมให้เกิดการเรียนรู้ร่วมกัน	4.58	0.57	“มากที่สุด”
16	กิจกรรมในชั้นเรียน เหมาะสมกับเนื้อหาที่เรียน	4.58	0.49	“มากที่สุด”
8	รูปแบบการเรียนการสอน ส่งเสริมให้นิสิตสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง	4.54	0.64	“มากที่สุด”

7	รูปแบบการเรียนการสอน ส่งเสริมให้นิสิตลงมือปฏิบัติด้วยตนเอง	4.50	0.71	“มาก”
4	รูปแบบการเรียนการสอน ช่วยพัฒนาทักษะการแก้ปัญหา	4.38	0.63	“มาก”
9	รูปแบบการเรียนการสอน ส่งเสริมให้นิสิตค้นคว้าข้อมูลสารสนเทศด้วยตนเอง	4.38	0.63	“มาก”
11	รูปแบบการเรียนการสอน กระตุ้นให้นิสิตมีความเข้าใจในเนื้อหาที่เรียนอย่างลึกซึ้ง	4.38	0.56	“มาก”
17	กิจกรรมในชั้นเรียน สามารถดึงดูดความสนใจ	4.38	0.81	“มาก”
19	บรรยากาศในชั้นเรียน มีความสนุกสนาน	4.38	0.56	“มาก”
13	รูปแบบการเรียนการสอน ช่วยให้นิสิตจดจำสิ่งที่เรียนได้ดี	4.29	0.61	“มาก”
18	บรรยากาศในชั้นเรียน จูงใจให้รู้สึกอยากเรียน	4.08	0.64	“มาก”
ภาพรวม		4.54	0.57	“มากที่สุด”

นอกจากนี้ ผู้เรียนได้แสดงความคิดเห็นเพิ่มเติมในแบบสอบถามตอนที่ 3 ซึ่งเป็นคำถามปลายเปิดที่ให้ผู้เรียนเขียนความคิดเห็นอื่น ๆ เกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนรายวิชา “การอ่านและอภิปรายภาษาญี่ปุ่น” และในการสัมภาษณ์ติดตามผล ดังต่อไปนี้

(1) “หลังจากที่ได้เรียนรายวิชานี้มาจนถึงคาบสุดท้าย ก็รู้สึกว่าเป็นวิชาที่ช่วยให้ผู้เรียนได้พัฒนาด้านต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นการฟัง พูด อ่าน หรือเขียน รวมถึงพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น เป็นรายวิชาที่ดี และเหมาะสมกับทุกคน” (#6203)

- (2) “เป็นกิจกรรมที่ส่งเสริมความกล้าแสดงของตัวเองที่จะออกความคิดเห็น อีกทั้งยังได้รับฟังความคิดของคนอื่นที่หลากหลายด้วย” (#6204)
- (3) “รู้สึกว่าการเรียนเปิดโอกาสให้ใช้ภาษาญี่ปุ่นในการพูดมากที่สุดในทุกรายวิชา ตอนจับกลุ่มอภิปราย เพราะทำกับเพื่อนจึงทำให้ไม่รู้สึกเคอะเขินหรือประหม่า กัดฟัน ทำให้พูดแสดงความคิดเห็นได้อย่างราบรื่น” (#6205)
- (4) “ชอบกิจกรรมในวิชานี้ มีความหลากหลายดี ทำให้ไม่เบื่อ อยากให้วิชาอื่นๆ ในวิชาภาค มีกิจกรรมในคาบหลากหลายแบบวิชานี้บ้าง” (#6206)
- (5) “รู้สึกว่าการเรียนไม่น่าเบื่อทั้งๆ ที่เรียน 3 ชั่วโมง กิจกรรมต่างๆ ในห้องเรียนสั้นไหล ทำให้รู้สึกเรียนไปได้เรื่อย ๆ” (#6208)
- (6) “คิดว่าเป็นวิชาที่ทำให้ได้ฝึกฝนความสามารถที่นำไปใช้ได้จริง เป็นวิชาที่ดีครับ” (#6215)
- (7) “วิชานี้ช่วยทักษะภาษาญี่ปุ่นทุกด้าน ฟัง พูด อ่าน เขียน ได้ใช้ครบทั้ง 4 ทักษะ” (#6216)
- (8) “จากวิชาเรียนทั้งหมดตลอด 5 ปี รู้สึกว่าวิชานี้ ได้เรียนรู้ทักษะครบชุดแต่น่าเสียดายที่ได้คู่ช้าบ่อย ทำให้แลกเปลี่ยนความคิด/กระบวนการคิดเดิม ๆ” (#6217)
- (9) “ได้ทำกิจกรรมต่างๆ ร่วมกับเพื่อนๆ ในชั้นเรียนที่ปกติอาจจะไม่ค่อยได้คุยกัน หรือทำงานร่วมกัน ทำให้ได้รู้จักกันมากขึ้น” (#6220)
- (10) “รู้สึกว่าได้ใช้ความรู้ทางภาษาญี่ปุ่นที่หลากหลาย รอบด้าน โดยเฉพาะการอ่าน และได้รับความรู้เกี่ยวกับปัญหาสังคมที่เกิดขึ้น ทำให้ได้ลองมองย้อนดูว่าขณะนี้สังคมไทยเป็นอย่างไร” (#6221)
- (11) “คิดว่าในภาพรวมมีความเหมาะสมดี ทั้งการเรียนการสอน และการทำกิจกรรมในชั้นเรียน” (#6221)
- (12) “เป็นคาบเรียนที่รู้สึกไม่น่าเบื่อ เพราะกิจกรรมหลากหลาย ความยากของเนื้อหากำลังพอดี ทำให้ได้พัฒนาตัวเองตลอด” (#6223)

5.2.4 ความคิดเห็นต่อคุณลักษณะของผู้สอน

ผลการสำรวจความคิดเห็นต่อคุณลักษณะของผู้สอน ในการจัดการเรียนการสอนเชิงรุกสำหรับรายวิชา “การอ่านและอภิปรายภาษาญี่ปุ่น” พบว่าผู้เรียนเห็นด้วยมากที่สุดในทุกประเด็น ดังนี้ 1. มีความรู้ ความสามารถในการสอน ($\bar{X}=5.00$) 2. มีความพร้อมในการสอน ($\bar{X}=5.00$) 3. มีความสามารถในการจัดการเรียนการสอนโดยใช้ภาษาญี่ปุ่นได้อย่างเหมาะสม ($\bar{X}=4.96$) 4. การเป็นผู้อำนวยความสะดวก และกระตุ้นให้นิสัยเกิดการเรียนรู้ ($\bar{X}=4.92$) 5. การคอยดูแล ช่วยเหลือ ให้คำแนะนำแก่นิสิตในการปฏิบัติงาน ($\bar{X}=4.88$) 6. การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการสอนอย่างเหมาะสม ($\bar{X}=4.76$) กล่าวคือ ผู้เรียนทุกคนมีความเห็นว่าผู้สอนมีความรู้ ความสามารถ และมีความพร้อมในการจัดการเรียนการสอนเชิงรุก ทำหน้าที่เป็นผู้อำนวยความสะดวก กระตุ้นให้เกิดการเรียนรู้ คอยดูแล ช่วยเหลือ ให้คำแนะนำแก่นิสิตในการปฏิบัติงาน สามารถใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการสอนได้อย่างเหมาะสม อีกทั้งยังสามารถใช้ภาษาญี่ปุ่นในการจัดการเรียนการสอนได้อย่างเหมาะสม นอกจากนี้ผู้เรียนได้แสดงความคิดเห็นเพิ่มเติมเกี่ยวกับผู้สอนในแบบสอบถามตอนที่ 3 และในการสัมภาษณ์ติดตามผล ดังต่อไปนี้

(1) ผู้สอนมีความกระตือรือร้น และตั้งใจสอนมาก (#6207)

(2) ขอบบรรยากาศที่เหมือนแม่สอนลูก เชื่อว่าอาจารย์พยายามพัฒนาให้คลาสดียิ่งขึ้นทุกปี อยากให้ keep energy นี้ต่อไปค่ะ (#6224)

(3) T: เรียนวิชานี้ประทับใจอะไรคะ → S: ประทับใจตัวอาจารย์ค่ะ รู้สึกว่าอาจารย์ทำยังไงใน 3 ชั่วโมงนี้ให้มีทุกอย่างได้ ใจค่ะ...รู้สึกตั้งแต่เรียนที่ไทยมานี้ อาจารย์เป็นคนแรกเลย (#6203)

(4) T: เรียนวิชานี้มีประทับใจอะไรบ้างหรือเปล่าคะ → S: ประทับใจอาจารย์ รู้สึกอาจารย์สอนได้ดี เหมือนควบคุมนักเรียนในชั้น...เอาอยู่นะคะ ไม่ได้แค่แบบจะงงไปแต่คนเดียว แต่อาจารย์ก็เดินไปดูคนโน้นคนนี้ รู้สึกว่าทั่วถึงทุกคน ก็ได้คุยกับอาจารย์บ้าง เวลาอาจารย์เดินเข้ามา ก็รู้สึกว้าว...โอเคนะ เพราะว่า

บางที่อาจารย์บางคนไม่ได้แบบ...ทั่วถึงขนาดนี้นะคะ เวลาในคาบเรียน ก็เลยรู้สึก
ว่าโอเคเลย (#6214)

ตารางที่ 4

ผลสำรวจความคิดเห็นต่อคุณลักษณะของผู้สอน

หัวข้อคำถาม	ค่าเฉลี่ย	ค่าเบี่ยงเบน มาตรฐาน	แปลผล ค่าเฉลี่ย
ผู้สอนมีความรู้ ความสามารถในการสอน	5.00	0.00	“มากที่สุด”
ผู้สอนมีความพร้อมในการสอน	5.00	0.00	“มากที่สุด”
ผู้สอนสามารถจัดการเรียนการสอนโดยใช้ ภาษาญี่ปุ่นได้อย่างเหมาะสม	4.96	0.20	“มากที่สุด”
ผู้สอนเป็นผู้อำนวยความสะดวก และกระตุ้น ให้นิสิตเกิดการเรียนรู้	4.92	0.28	“มากที่สุด”
ผู้สอนคอยดูแล ช่วยเหลือ ให้คำแนะนำแก่ นิสิตในการปฏิบัติงาน	4.88	0.33	“มากที่สุด”
ผู้สอนใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการสอน อย่างเหมาะสม	4.79	0.41	“มากที่สุด”

5.3 การประเมินผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ตามกรอบมาตรฐานผลการเรียนรู้ 5 ด้านโดยผู้เรียน

เพื่อตรวจสอบว่าการจัดการเรียนการสอนเชิงรุก ทำให้เกิดผลสัมฤทธิ์
การเรียนรู้ตามกรอบมาตรฐานผลการเรียนรู้ 5 ด้านหรือไม่ ในระดับใด ผู้วิจัยให้
ผู้เรียนทำแบบประเมินตนเองและพบว่าผู้เรียนประเมินผลลัพธ์การเรียนรู้ทุกด้าน
ในระดับ “มาก” ขึ้นไป 1. ด้านคุณธรรม จริยธรรม 1.1 ความมีวินัย ($\bar{X}=4.08$) 1.2
ความตรงต่อเวลา ($\bar{X}=4.33$) 2. ด้านความรู้ 2.1 ได้ความรู้ด้านคำศัพท์ สำนวน
ภาษาญี่ปุ่นจากการอ่าน ($\bar{X}=4.42$) 2.2 ได้พัฒนาทักษะการอ่าน และอภิปราย

ภาษาญี่ปุ่น ($\bar{X}=4.46$) 2.3 ได้ความรู้ครอบคลุมทักษะทั้งสี่ ได้แก่ ฟัง พูด อ่าน เขียน ($\bar{X}=4.50$) 3. ด้านทักษะทางปัญญา 3.1 ได้พัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ ($\bar{X}=4.46$) 3.2 ได้พัฒนาทักษะการแก้ปัญหา ($\bar{X}=4.25$) 3.3 ได้พัฒนาความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ($\bar{X}=4.08$) 4. ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล และ ความรับผิดชอบ 4.1 ได้พัฒนาทักษะการทำงานร่วมกับผู้อื่น ($\bar{X}=4.79$) 4.2 มีความรับผิดชอบต่องานที่ได้รับมอบหมาย ($\bar{X}=4.33$) 4.3 ได้พัฒนาทักษะการวางแผน และกำกับการเรียนรู้ของตนเอง ($\bar{X}=4.29$) 5. ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ 5.1 สามารถใช้ภาษาญี่ปุ่นเพื่อการสื่อสารได้อย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งการฟัง พูด อ่านและเขียน ($\bar{X}=4.21$) 5.2 สามารถใช้เทคโนโลยีสารสนเทศที่เหมาะสมเพื่อการสืบค้น ศึกษาด้วยตนเอง นำเสนอและสื่อสาร ($\bar{X}=4.38$)

ตารางที่ 5

การประเมินผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ตามกรอบมาตรฐานผลการเรียนรู้ 5 ด้านโดยผู้เรียน

หัวข้อคำถาม	ค่าเฉลี่ย	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน	แปลผลค่าเฉลี่ย
1. ด้านคุณธรรมจริยธรรม			
1.1 ความมีวินัย	4.08	0.76	“มาก”
1.2 ความตรงต่อเวลา	4.33	0.94	“มาก”
2. ด้านความรู้			
2.1 ได้ความรู้ด้านคำศัพท์ ส่วนวนภาษาญี่ปุ่นจากการอ่าน	<u>4.42</u>	0.49	“มาก”
2.2 ได้พัฒนาทักษะการอ่าน และอภิปรายภาษาญี่ปุ่น	<u>4.46</u>	0.58	“มาก”
2.3 ได้ความรู้ครอบคลุมทักษะทั้งสี่ ได้แก่ ฟัง พูด อ่าน เขียน	<u>4.50</u>	0.50	“มาก”
3. ด้านทักษะทางปัญญา			
3.1 ได้พัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์	<u>4.46</u>	0.71	“มาก”

3.2 ได้พัฒนาทักษะการแก้ปัญหา	4.25	0.83	“มาก”
3.3 ได้พัฒนาความคิดริเริ่มสร้างสรรค์	4.08	0.76	“มาก”
4. ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล และความรับผิดชอบ			
4.1 ได้พัฒนาทักษะการทำงานร่วมกับผู้อื่น	4.79	0.41	“มากที่สุด”
4.2 มีความรับผิดชอบต่องานที่ได้รับมอบหมาย	4.33	0.69	“มาก”
4.3 ได้พัฒนาทักษะการวางแผนและกำกับกรเรียนรู้ของตนเอง	4.29	0.68	“มาก”
5. ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ			
5.1 สามารถใช้ภาษาญี่ปุ่นเพื่อการสื่อสารได้อย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งการฟัง พูด อ่านและเขียน	4.21	0.64	“มาก”
5.2 สามารถใช้เทคโนโลยีสารสนเทศที่เหมาะสมเพื่อการสืบค้น ศึกษาด้วยตนเอง นำเสนอและสื่อสาร	4.38	0.70	“มาก”

6. สรุปผลการวิจัยและอภิปรายผล

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความพึงพอใจของผู้เรียนที่มีต่อการทดลองจัดการเรียนการสอนเชิงรุกในรายวิชาการอ่านภาษาญี่ปุ่นขั้นสูง

ผลการศึกษาพบว่า ด้านตำราประกอบการสอน ในภาพรวมผู้เรียนมีความพึงพอใจในระดับมาก โดยเฉพาะด้านเนื้อหาที่มีประโยชน์ ทำให้ได้รับความรู้หลากหลาย และโครงสร้างของตำราที่ผู้เรียนประเมินความพึงพอใจในระดับมากที่สุด

ด้านกิจกรรมการเรียนการสอนในชั้นเรียน ในภาพรวมผู้เรียนมีความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนการสอนในรายวิชา “การอ่านและอภิปรายภาษาญี่ปุ่น” ในระดับมากที่สุด โดยเฉพาะกิจกรรมการเล่นเกมนูนเครื่อง การดูวิดีโอ และการอภิปรายกลุ่มซึ่งผู้เรียนพึงพอใจมากที่สุด สอดคล้องกับกิจกรรมที่ผู้เรียนชอบมาก

ที่สุด 3 อันดับแรก ซึ่งคาดว่าเนื่องจากผู้เรียนรู้สึกว่าการเรียนเหล่านี้ทำให้รู้สึกสนุกสนาน อย่างไรก็ตาม กิจกรรมที่ผู้เรียนชอบอาจไม่สอดคล้องกับกิจกรรมที่ผู้เรียนคิดว่ามีประโยชน์เสมอไป โดยพบว่าการเล่นเกมเป็นกิจกรรมที่ผู้เรียนส่วนใหญ่ชอบมากที่สุด แต่ผู้ที่คิดว่ากิจกรรมนี้มีประโยชน์กลับน้อยที่สุดในทางกลับกัน ผู้เรียนที่ชอบกิจกรรมการถาม-ตอบเกี่ยวกับเรื่องอ่านมีจำนวนน้อย แต่ผู้ที่คิดว่ากิจกรรมนี้มีประโยชน์กลับมีจำนวนมากที่สุด ถึงกระนั้น ผู้เรียนยังคงประเมินว่าพึงพอใจต่อทุกกิจกรรมที่จัดในชั้นเรียนในระดับมากขึ้นไป ผลการวิเคราะห์ข้างต้นสามารถกล่าวโดยรวมได้ว่าผู้เรียนจะรู้สึกพึงพอใจต่อกิจกรรมที่ทำให้รู้สึกสนุกหรือกิจกรรมที่ตนเองคิดว่าได้ประโยชน์ สอดคล้องกับการศึกษาของ ยุพกา พุกุชิม่า และ ริกะ อินะงะชิ (2562) ซึ่งสำรวจความเชื่อและความคาดหวังของผู้เรียนภาษาญี่ปุ่นชาวไทยต่อชั้นเรียนภาษาญี่ปุ่น ครูภาษาญี่ปุ่น และบทบาทของผู้สอน และพบว่าชั้นเรียนภาษาญี่ปุ่นที่ดีในความคิดของผู้เรียนคือ ชั้นเรียนที่ได้เพิ่มพูนความรู้ภาษาญี่ปุ่น และชั้นเรียนที่เรียนสบาย ไม่เครียด ดังนั้น คำว่า “เรียนสนุก” และ “ได้เพิ่มพูนความรู้” จึงเป็นคำสำคัญสำหรับการจัดการเรียนการสอนที่สอดคล้องกับความคาดหวังของผู้เรียน

สำหรับความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนการสอนเชิงรุก ในภาพรวมพบว่าผู้เรียนเห็นด้วยมากที่สุดกับรูปแบบการเรียนการสอน จึงกล่าวได้ว่ารูปแบบการเรียนการสอนเชิงรุก ช่วยพัฒนาทักษะกระบวนการคิด ทักษะการสื่อสาร ทักษะการทำงานร่วมกับผู้อื่น และทักษะการแก้ปัญหา ซึ่งเป็นทักษะที่จำเป็นแห่งการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 รวมถึงช่วยพัฒนาทักษะของวิชาแกน (ภาษาญี่ปุ่น) ทั้งการฟัง พูด อ่าน เขียน และการคิด นอกจากนี้ กิจกรรมที่มีความหลากหลายเหมาะสมกับเนื้อหาที่เรียน สามารถดึงดูดความสนใจ และกระตุ้นให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมในชั้นเรียน เป็นผู้ลงมือปฏิบัติด้วยตนเอง โดยบางกิจกรรมผู้เรียนต้องค้นคว้าข้อมูลสารสนเทศด้วยตนเอง รูปแบบการเรียนการสอนดังกล่าว ช่วยกระตุ้นให้ผู้เรียนสามารถสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง สามารถจดจำสิ่งที่เรียนได้ดี กล่าวแสดงออก รู้จักการรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น เกิดการเรียนรู้ร่วมกันกับ

เพื่อน นำไปสู่สังคมแห่งการแบ่งปัน ซึ่งผลสัมฤทธิ์ดังกล่าวเกิดขึ้นได้จากบรรยากาศการเรียนการสอนที่มีความสนุกสนาน และจูงใจให้รู้สึกอยากเรียน

สำหรับคุณลักษณะของครูผู้สอน พบว่าผู้เรียนเห็นด้วยมากที่สุดในทุกประเด็น โดยให้คะแนนเต็มในด้านความรู้ ความสามารถในการสอน และความพร้อมในการสอน นอกจากนี้ คุณลักษณะอื่น ได้แก่การเป็นผู้อำนวยความสะดวก และกระตุ้นให้หนีตเกิดการเรียนรู้ การคอยดูแล ช่วยเหลือ ให้คำแนะนำแก่นิสิตในการปฏิบัติงาน การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการสอนอย่างเหมาะสม รวมถึงความสามารถในการจัดการเรียนการสอนโดยใช้ภาษาญี่ปุ่นได้อย่างเหมาะสม ก็ได้รับการประเมินในระดับมากที่สุดเช่นเดียวกัน ผลการประเมินจากผู้เรียนนับว่าสูงมาก และกล่าวได้ว่าเกินความคาดหวังของผู้วิจัย ทั้งนี้เหตุผลที่ทำให้ผู้เรียนรู้สึกเช่นนั้น ผู้วิจัยคิดว่ามาจากสาเหตุหลัก 2 ประการคือ 1. การจัดกิจกรรมในชั้นเรียน และการที่ผู้สอนใช้ภาษาญี่ปุ่นเป็นหลักในการบรรยาย สอดคล้องกับความคาดหวังของผู้เรียน โดยรูปแบบการเรียนการสอนในปัจจุบันเป็นผลมาจากการพัฒนาปรับปรุงรายวิชามาโดยตลอด เพื่อเปลี่ยนจากวิชาที่เน้นการบรรยายโดยผู้สอน ไปเป็นการลงมือปฏิบัติ และเรียนรู้ด้วยตนเองของผู้เรียน ตามหลักการและแนวคิดของการเรียนรู้เชิงรุก ทำให้ผู้เรียนรู้สึกว่าการเรียนการสอนในรายวิชาเหมาะสมและลงตัว ดังเช่นผู้เรียนคนหนึ่งได้แสดงความคิดเห็นไว้ในการเขียนสะท้อนคิดว่า “จริงๆ คาบนี้เป็นคาบที่ต้องใช้สมองและสติอย่างมาก แต่การที่มีเกมคั่นกลางระหว่างคาบทำให้ความตึงเครียดลดลง ทำให้เราสามารถไปต่อได้ เหมือนเป็นการพักสมองแต่ก็ยังได้สาระ การที่คาบนี้ใช้สื่อหลากหลายหลายๆ กันไปไม่ว่าจะเป็นวิดีโอหรือเกม จึงทำให้ไม่รู้สึกเบื่อเลย รู้สึกตื่นตัวอยู่ตลอดเวลา” 2. รูปแบบการเรียนการสอนที่มีกิจกรรมต่างๆ หลากหลาย โดยเน้นให้ผู้เรียนเป็นผู้ลงมือปฏิบัติ ผู้สอนเป็นเพียงผู้อำนวยความสะดวก และกระตุ้นให้เกิดการเรียนรู้ รวมทั้งให้ข้อมูลย้อนกลับเมื่อจำเป็น น่าจะเป็นรูปแบบที่ทำให้ผู้เรียนรู้สึกแปลกใหม่ หากเปรียบเทียบกับรายวิชาอื่นๆ ในหลักสูตรฯ ที่ส่วนใหญ่ยังคงเน้นการบรรยายโดย

ผู้สอนเป็นหลัก ทำให้ผู้เรียนรู้สึกสนุก ไม่น่าเบื่อ ผู้สอนซึ่งมีบทบาทสำคัญในการทำให้เกิดรูปแบบการเรียนการสอนดังกล่าว จึงได้รับการประเมินในระดับสูง

สำหรับผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ตามกรอบมาตรฐานผลการเรียนรู้ 5 ด้านนั้น ผู้เรียนประเมินว่าได้รับผลลัพธ์การเรียนรู้ครบทุกด้านในระดับมากขึ้นไป โดยเฉพาะทักษะการทำงานร่วมกับผู้อื่นที่ผู้เรียนประเมินว่าได้รับมากที่สุด ซึ่งเป็น การเสริมสร้างทักษะด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล สำหรับด้านความรู้และ ทักษะทางปัญญา ได้แก่ ความรู้ที่ครอบคลุมทักษะทั้งสี่ (ฟัง พูด อ่าน เขียน) ทักษะ การอ่านและอภิปรายภาษาญี่ปุ่น ความรู้ด้านคำศัพท์และสำนวนภาษาญี่ปุ่น และ ทักษะการคิดวิเคราะห์ ผู้เรียนก็ประเมินในระดับสูงเช่นเดียวกัน ค่าประเมินเชิง ตัวเลขเหล่านี้ ชี้ให้เห็นว่าการจัดการเรียนการสอนเชิงรุกทำให้สามารถบรรลุ วัตถุประสงค์ของรายวิชา และเกิดผลลัพธ์การเรียนรู้ครบทั้ง 5 ด้าน

ผลการศึกษสามารถสรุปได้ว่า การจัดการเรียนการสอนเชิงรุกใน รายวิชา “การอ่านและอภิปรายภาษาญี่ปุ่น” ช่วยให้เกิดการเรียนรู้ตามกรอบ มาตรฐานผลการเรียนรู้ 5 ด้าน ผู้เรียนมีความกระตือรือร้น ยอมรับ และให้การ สนับสนุนรูปแบบการเรียนการสอนดังกล่าว ผลลัพธ์การเรียนรู้สอดคล้องกับการ พัฒนาทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 กล่าวคือ นอกจากความรู้และทักษะซึ่ง เปรียบเหมือนสาระวิชาหลัก ผู้เรียนได้พัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ การแก้ปัญหา การคิดสร้างสรรค์ การสื่อสารและการร่วมมือกัน ซึ่งเป็นทักษะที่จำเป็นและสำคัญ อย่างยิ่งในการดำรงชีวิตในศตวรรษที่ 21 ทั้งนี้ ผู้วิจัยคิดว่าเบื้องหลังความสำเร็จ ของการจัดการเรียนการสอน เกิดจากปัจจัยหลัก 3 ประการ ได้แก่ ทศนคติและ ความพร้อมของผู้สอน ความสมดุลระหว่างการเรียนที่สนุกกับการเรียนที่ได้ ประโยชน์ (ได้เพิ่มพูนความรู้) และ การปรับเปลี่ยนวิธีประเมินผลให้สอดคล้องกับ รูปแบบการเรียนการสอน กล่าวคือ 1. ผู้สอนได้เปลี่ยนแนวความคิดจากที่เคยคิด ว่าการสอนหมายถึงการถ่ายทอดองค์ความรู้ ไปสู่ความคิดที่ว่าความรู้เป็นสิ่งที่ ผู้เรียนสามารถแสวงหาได้ด้วยตนเอง นอกเหนือจากความรู้ ผู้เรียนควรได้รับการ พัฒนาทักษะต่าง ๆ โดยเฉพาะทักษะที่จำเป็นสำหรับการดำรงชีวิตในโลกยุคใหม่

ผู้สอนจึงได้ศึกษาหลักการ ทฤษฎี และแนวทางการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาชั้นเรียนดังกล่าวซึ่งก็คือการเรียนรู้เชิงรุก เปลี่ยนตัวเองจากการเป็นศูนย์กลางของการเรียนการสอน เน้นการบรรยาย ไปเป็นผู้อำนวยความสะดวก และให้การช่วยเหลือที่จำเป็น ผู้เรียนกลายเป็นศูนย์กลาง เป็นผู้ลงมือปฏิบัติ เรียนรู้ด้วยตนเองผ่านการทำกิจกรรมต่างๆ 2. ในชั้นเรียนมีทั้งกิจกรรมที่สนุก และกิจกรรมที่ได้เพิ่มพูนความรู้ ซึ่งจะช่วยสร้างพลวัตให้กับชั้นเรียนที่มีดิ่งบ้าง ผ่อนคลายบ้าง เป็นระยะ ทำให้เกิดบรรยากาศการเรียนรู้ที่ดี และกระตุ้นแรงจูงใจของผู้เรียน 3. ผู้สอนปรับเปลี่ยนวิธีการประเมินผลให้มีความหลากหลาย สอดคล้องกับการจัดการเรียนรู้เชิงรุก โดยลดสัดส่วนของการวัดผลเชิงปริมาณ เพิ่มสัดส่วนการวัดผลเชิงคุณภาพโดยเฉพาะการประเมินภาคปฏิบัติ ซึ่งผู้เรียนมีโอกาสนำเสนอความคิดเห็นของตนเองได้จากการประเมินแบบรูปรีด ซึ่งผู้วิจัยเชื่อว่าการจัดการเรียนการสอนดังกล่าวน่าจะเป็นแนวปฏิบัติที่ดี ที่เอื้อให้สามารถใช้ภาษาเป้าหมาย (ภาษาญี่ปุ่น) ในการจัดการเรียนการสอนตามข้อเสนอแนะของ ยุพกา พุกุชิม่า (2562)

7. ข้อเสนอแนะจากผลการวิจัย

ผลการวิจัยพบว่าการทดลองจัดการเรียนการสอนเชิงรุกในรายวิชา “การอ่านและอภิปรายภาษาญี่ปุ่น” ประสบผลสำเร็จ ผลลัพธ์การเรียนรู้สอดคล้องกับกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา 5 ด้าน ผู้เรียนมีความกระตือรือร้น ยอมรับ และให้การสนับสนุนรูปแบบการจัดการเรียนการสอนดังกล่าว โดยมองว่าทำให้เรียนรู้ได้อย่างสนุกสนาน ได้เพิ่มพูนความรู้ รวมทั้งได้ฝึกฝนทักษะการอ่าน การอภิปรายด้วยภาษาญี่ปุ่นซึ่งเป็นวัตถุประสงค์หลักของรายวิชา อีกทั้งยังช่วยพัฒนา

ทักษะการเรียนรู้แห่งศตวรรษที่ 21 จากผลการศึกษาข้างต้น ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะดังต่อไปนี้

1. การพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนที่สอดคล้องกับรายวิชา เหมาะสมกับผู้เรียน และผู้สอนสามารถปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างเป็นสุขเป็นเรื่องยาก ผู้ที่เป็นอาจารย์จึงต้องทุ่มเท ทำงานหนักเพื่อศึกษาและพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง โดยจุดเริ่มต้นหนึ่งที่ผู้วิจัยใคร่เสนอแนะคือ การหลุดออกจากกรอบแนวคิด หรือความเคยชินเดิม ๆ และลองพยายามก้าวข้ามขีดจำกัดของตนเอง ดังเช่นรายวิชา “การอ่านและอภิปรายภาษาญี่ปุ่น” ที่ผู้สอนทดลองใช้ภาษาเป้าหมายในการจัดการเรียนการสอนและสื่อสารกับผู้เรียน ออกแบบชั้นเรียนที่ผู้สอนลดการบรรยายลงให้ผู้เรียนคิด และลงมือปฏิบัติจริง ตามแนวคิดของ “Teach Less Learn More” หรือ “Non-Teaching Class” (Tsujii et al., 2016) ทั้งนี้การทดลองจัดการเรียนการสอนรูปแบบใดรูปแบบหนึ่ง จำเป็นต้องทำซ้ำแล้วซ้ำอีกจนสามารถเชื่อได้ว่าจะเป็นแนวปฏิบัติที่ดีสำหรับรายวิชานั้นๆ

2. ถึงแม้คำว่า “การเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning)” จะเป็นคำที่ได้ยินบ่อย แต่ก็ไม่ได้หมายความว่าผู้เรียนจะคุ้นชินกับการการเรียนการสอนเชิงรุก ดังนั้นเพื่อหลีกเลี่ยงปฏิกิริยาต่อต้านจากผู้เรียน ผู้สอนจำเป็นต้องสร้างความเข้าใจต่อรูปแบบการสอนดังกล่าว โดยชี้ให้เห็นถึงประโยชน์ที่ผู้เรียนจะได้รับ รวมถึงปรับเปลี่ยนวิธีประเมินผลเพื่อสร้างแรงจูงใจในการเรียนรู้ ทั้งนี้ควรให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการกำหนดเนื้อหาการเรียนรู้ รวมถึงพิจารณาวิธีการและสัดส่วนการประเมินผล เพื่อให้ตระหนักถึงความรับผิดชอบ และรู้สึกว่าเป็นส่วนหนึ่งของรายวิชา

8. บทส่งท้าย

คุณภาพการศึกษาของไทย ไม่ว่าจะระดับพื้นฐาน หรือระดับอุดมศึกษา ต่างถูกมองว่ายังขาดคุณภาพ โดย สถาบัน พฤษศมิกุล (2555) กล่าวว่าในการปฏิรูปการศึกษาที่ผ่านมา ครูเป็นหนึ่งในจำเลยที่ถูกกล่าวหาว่าเป็นส่วนหนึ่งที่ทำให้การปฏิรูปการศึกษารอบแรกล้มเหลว และให้ข้อสังเกตว่าการจัดการเรียนรู้ในลักษณะเน้นเนื้อหาความจำ (Passive Learning) น่าจะเป็นสาเหตุสำคัญอย่างหนึ่ง ที่ส่งผลให้การศึกษไทย ไม่ประสบความสำเร็จด้านคุณภาพของผู้เรียน ผู้วิจัยในฐานะครูคนหนึ่งมีความเห็นว่า ครูต้องไม่ยึดติดกับรูปแบบ หรือแนวปฏิบัติที่เคยชิน ต้องไม่หยุดที่จะเรียนรู้เพื่อพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง เปลี่ยนกระบวนการทัศน์ ปรับวิธีสอนที่เน้นกระบวนการเรียนรู้ มากกว่าการเน้นเนื้อหา โดยประยุกต์ใช้แนวคิดการเรียนรู้เชิงรุก ซึ่งจะช่วยพัฒนาทักษะที่จำเป็นในการทำงานและดำรงชีวิตในศตวรรษที่ 21 เพื่อเป้าหมายสำคัญคือการสร้างคนคุณภาพผู้สังคม

รายการอ้างอิง

- กนกวรรณ เลหาบุรณะกิจ คະตะกิริ. (2561). การเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่นเพื่อพัฒนาการเรียนรู้แบบต้นตัวและไตร่ตรอง. *วารสารอักษรศาสตร์*. 47(2), 331-391.
- ทัศนีย์ เมธาพิสิฐ และ ยุมิโกะ ยามาโมโตะ. (2558). การพัฒนาบุคลากรให้มีศักยภาพการทำงานในระดับสากล: กรณีการเตรียมความพร้อมสำหรับฝึกงานในต่างประเทศ. *วารสารเครือข่ายญี่ปุ่นศึกษา*. 7(2), 83-100.
- นนทลี พรธาดาวิทย์. (2559). *การจัดการเรียนรู้แบบ Active Learning*. กรุงเทพฯ: ทริปเพิ้ล เอ็ดดูเคชั่น.

- นนทลี พรธาดาวิทย์. 2560. การพัฒนาการจัดการเรียนรู้เชิงรุกในวิชาการจัดการเรียนรู้. *วารสารวิจัยราชชมงคลกรุงเทพ*. 11(1), 85-94.
- นะโอะโกะ โยะฉิตะ และ ทนพร ตีร์รัตน์สกุลชัย. (2559). การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่อการสอนแบบแบบห้องเรียนกลับทาง รายวิชา ภาษาญี่ปุ่นพื้นฐาน 1 ของนักศึกษาที่ไม่ใช้วิชาเอกภาษาญี่ปุ่น มหาวิทยาลัย เชียงใหม่. *วารสารเครือข่ายญี่ปุ่นศึกษา*. 6(2), 71-83.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2539). การแปลผลเมื่อใช้เครื่องมือรวบรวมข้อมูลแบบมาตราส่วนประมาณค่า. *วารสารการวัดผลการศึกษามหาวิทยาลัยมหาสารคาม*, 2(1), 64-70.
- พรทิพย์ วงศ์ไพบูลย์. (2560). การเรียนรู้เชิงรุกและการมีส่วนร่วมของผู้เรียน (Active Learning). *วารสารสถาบันวิจัยญาณสังวร*. 8(2), 327-336.
- พันธ์ศักดิ์ พลสารรัมย์. (2546). การปฏิรูปการเรียนการสอนระดับอุดมศึกษา: การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ในระดับปริญญาตรี. *วารสารเซนต์จอห์น*. 6(6), 1-15.
- พิมพ์พันธ์ เตชะคุปต์ และ พเยาว์ ยินดีสุข. (2561). *การเรียนรู้เชิงรุกแบบรวมพลังกับ PLC เพื่อการพัฒนา*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ยุพกา พุกุขีมา. (2562). ทศนคติของผู้เรียนต่อการบรรยายด้วยภาษาญี่ปุ่นของผู้สอนชาวไทยในรายวิชาการอ่านภาษาญี่ปุ่นขั้นสูง. *วารสารเครือข่ายญี่ปุ่นศึกษา*. 9(1), 25-48.
- ยุพกา พุกุขีมา และ ริกะ อินะงะชิ. (2562). ความเชื่อ และความคาดหวังของผู้เรียนภาษาญี่ปุ่นชาวไทยต่อชั้นเรียนภาษาญี่ปุ่น ครูภาษาญี่ปุ่น และ บทบาทของผู้สอน. *วารสารเครือข่ายญี่ปุ่นศึกษา*. 9(2), 1-25.
- ราชบัณฑิตยสถาน. 2557. *พจนานุกรมศัพท์ภาษาศาสตร์ (ภาษาศาสตร์ประยุกต์) ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พิมพ์ครั้งที่ 2*. กรุงเทพฯ: ราชบัณฑิตยสถาน.

- วิชัย วงษ์ใหญ่ และ มารุต พัฒพล. (2562). *การประเมินตามสภาพจริงอิงสมรรถนะ*. กรุงเทพฯ: ศูนย์ผู้นำนวัตกรรมหลักสูตรและการเรียนรู้. สืบค้นเมื่อ 16 มกราคม 2563 จาก <http://www.curriculumandlearning.com>
- ศิริวรรณ มุรินทร์วงศ์ และ ทศนีย์ เมธาพิสิฐ. (2558). ทิศทางการพัฒนาทรัพยากรบุคคลเพื่อผู้ประกอบการญี่ปุ่นในประเทศไทยในศตวรรษที่ 21. *วารสารเครือข่ายญี่ปุ่นศึกษา*. 5(2), 48-69.
- ศิริวรรณ มุรินทร์วงศ์. (2561). ปัญหาการฝึกงานและทักษะในการทำงานของนักศึกษาสาขาวิชาภาษาญี่ปุ่น มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์. *วารสารเครือข่ายญี่ปุ่นศึกษา*. ฉบับพิเศษ 8(3), 206-218.
- สถาพร พุทพมิกุล. (2555). คุณภาพผู้เรียน...เกิดจากกระบวนการเรียนรู้. *วารสารบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยบูรพา*. 6(2), 1-13.
- สฤณีรัตน์ เนียรเจริญสุข. (2561). ประสิทธิภาพของกิจกรรมการอ่านร่วมกันกับเพื่อนในวิชาการอ่านภาษาญี่ปุ่น. *วารสารญี่ปุ่นศึกษา*. 35(2), 64-77.
- Bonwell, C.C., & Eison, J. A. (1991). *Active Learning: Creating Excitement in the Classroom*. Retrieved from <https://files.eric.ed.gov/fulltext/ED336049.pdf>
- Dale, E. (1969). *Audio-Visual Methods in Teaching, 3rd ed.*, New York: Holt, Rinehart & Winston.
- Fujita, Y. (2014). Nihongo jookyuu gakushuusha no jiritsusei o takameru tame no jugyoo katsudoo no kooka to kadai. *Obirin Forum of Language Education, 10*, 103-118. (in Japanese)
- Ikeda, R. & Tateoka, Y. (2007). *An Introduction to Peer Reading*. Tokyo: Hituzi Shobo Publishing. (in Japanese)

- Ishiguro, K. (2012). Dokkai to sono oshiekata o kangaeru. *Japanese Language Education Bulletin Japan Foundation Bangkok*, 9, 1-18. (in Japanese)
- Iwashita, M. (2013). Studies in Reading Comprehension Peer-Learning Activities: Using The Restaurant of Many Orders by Kenji Miyazawa. *The Kwassui review. Department of Contemporary Japanese Culture*, 56, 68-48. (in Japanese)
- Kaewkrisadang, P. (2017). Can-Do Statements Based Japanese Language Education: Study for Application to Create New Curriculum and Japanese Language Textbooks for Undergraduate Students in Thailand. *Journal for Japanese studies*, 7, 111-128. (in Japanese)
- Kouda, Y. & Ishii, Y. (2012). Research on Incorporating Active Reading into Traditional Intensive Reading class: Aiming at Non-task Activity. *2012 WEB Ver. Report of Practical Research Forum for Japanese Education*, 1-10. (in Japanese)
- McKinney, K. & Heyl, B. S. (2008). *Sociology through Active Learning: Student Exercises*. California: Pine Forge Press.
- Mori, T. (2015). Gakushuu kagaku ga egaku 21 seikigata jugyoo no dezain. *Gakushuu shisutemu kenkyuu, the first issue*, 60-70. (in Japanese)
- Taniguchi, S. (1991). Thinking-aloud in the Reading Classroom: Observation of Learner Strategies. *Journal of Japanese Language Teaching*, 75, 37-50. (in Japanese)
- Tateoka, Y. (2005). *From Reading alone to Peer Reading*. Kanagawa: Tokai University Press. (in Japanese)
- Tateoka, Y. (2006). Dokkai jugyoo ni okeru kyooshi shudoo to kyoodooteki gakushuu: 2 tsu no apuroochi kara kyoodoo no kyooshitsu dezain

o kangaeru. *Bulletin of the Foreign Student Education Center, Tokai University*, 26, 33-48. (in Japanese)

- Tsuji, K., Mochizuki, S., Shindo, M., Sato, A. (2016). Is “Non-Teaching Class” Effective?: Considering Evaluation Methods for Student-Centered Classroom Activities. *2016 WEB Ver. Report of Practical Research Forum for Japanese Education*, 1-10. (in Japanese)
- Umemura, O. (2003). Nihongo kyooiku ni okeru dokkai shidoo: extensive reading no kokoromi. *Journal of international students education*, 8, 173-182. (in Japanese)

Received: February 22, 2020

Revised: August 10, 2020

Accepted: May 20, 2021